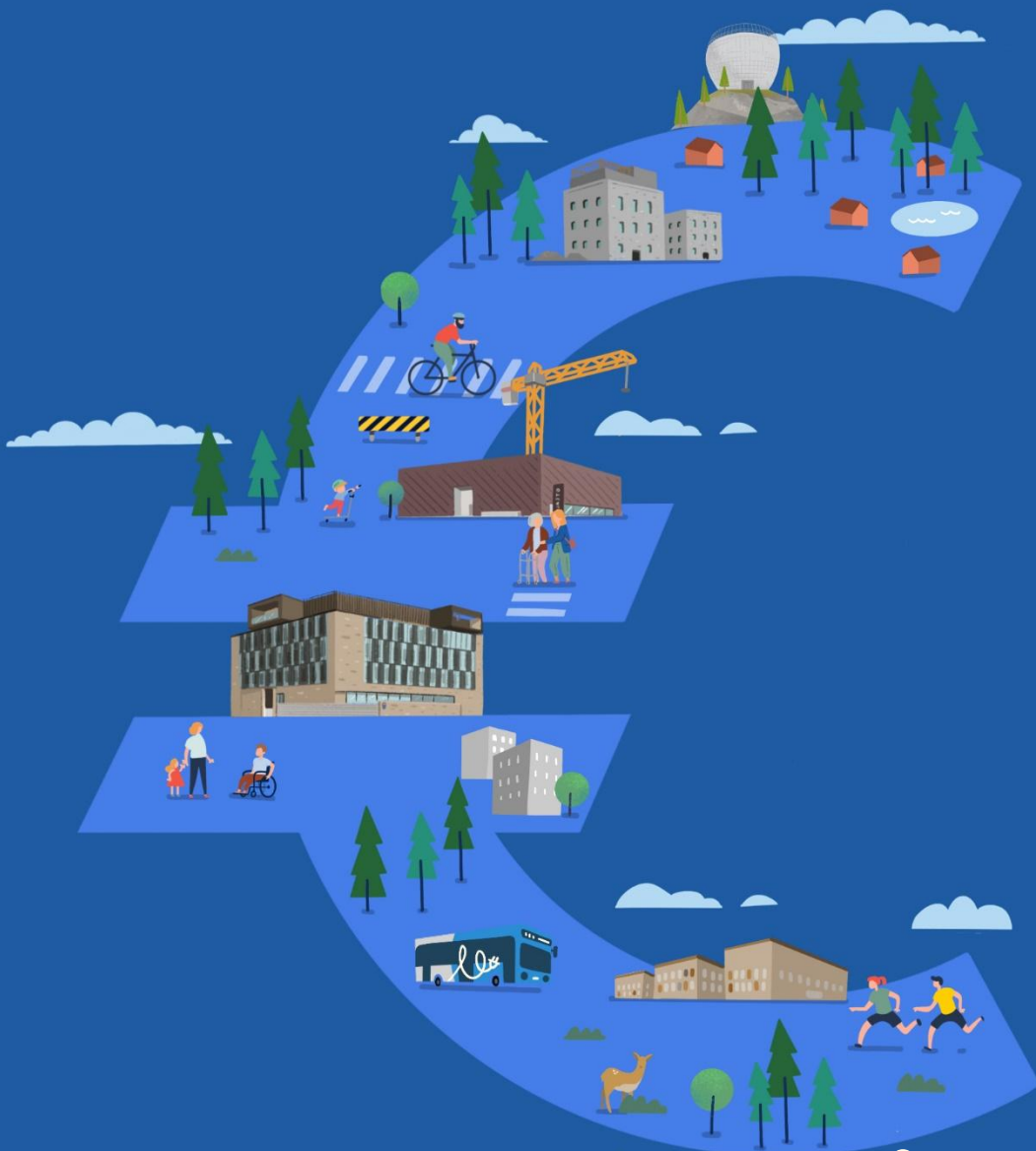

Programmet för hållbar kommunekonomi

Stigen till hållbar ekonomi i kommunen

 KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	5
2 Utsikter för Finlands kommuners ekonomi	6
2.1 Utsikter för kommunekonomin enligt finansministeriets prognos sommaren 2025	6
2.2 Kommunernas livskraft, attraktionskraft och hållkraft	7
3 Kyrksläotts kommuns befolkningsutveckling och ekonomiska utsikter	8
3.1 Beräknad befolkningsutveckling (MDI 2025)	11
3.2 Utveckling av driftsekonomin	13
3.3 Utveckling av skatteinkomsterna och statsandelarna	17
4 Inkomstmål för programmet	20
4.1 Fastighetsförsäljning	20
4.2 Fastighetsskatteutredning	21
4.3 Avgifter och taxor	21
4.3.1 Dagvattenavgift	21
4.3.2 Klientavgifter inom bildningstjänsterna	22
4.3.3 Bildningens hyresinkomster och användningsersättningar	24
4.3.4 Övriga hyresinkomster	24
4.4 Främjande av hälsa och välfärd	25
5 Programmets mål för att begränsa utgifterna.....	25
5.1 Personalorganisation	25
5.1.1 Utvecklingen av personalstrukturen	26
5.1.2 Hantering av förändringar i personalstrukturerna och åtgärder	27
5.1.2.1 Långsiktiga strukturella förändringar och åtgärdsförslag	27
5.1.2.2 Kortfristiga engångsåtgärder	28

5.1.2.3 Bildningstjänster	29
5.1.2.4 Kommunutvecklingssektorn	31
5.1.2.5 Gemensamma tjänsterna	31
5.2 Förtroendeorganisationen	32
5.3 Köp - tjänster, material och förnödenheter	32
5.3.1 Gemensamma tjänster	32
5.3.2 Den privata småbarnspedagogikens serviceproduktion.....	33
5.3.3 Skolskjutsar och beställningstrafik.....	33
5.3.4 Köp av tjänster inom kommunutvecklingssektorn	34
5.4 Kommunsamarbete.....	35
5.5 Bedömning av former av serviceproduktion.....	36
5.5.1 Gemensamma tjänster	36
5.5.2 Kommunutvecklingssektorn	37
5.6 Bedömning, förenhetligande och effektivisering av serviceprocesserna.....	39
5.7 Stärkande av ägarstyrningen.....	40
5.8 Ändring av lagstiftningen om anknutna enheter	40
5.9 Behärskande av arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen	40
6 Investeringsmålen i programmet.....	41
6.1 Utveckling av lånebeståndet och räntenivån	41
6.2 Principer för husbyggnadsinvesteringar	41
6.3 Principer för infrainvesteringar	42
6.4 Bedömning av lönsamheten av områdesutvecklingen och prioritering av områden	43
6.5 Främjande av kompletterande byggande	44
6.6 Övriga investeringar för att främja kommunens livskraft	45
6.6.1 Västbanan	45

6.6.2 Bostadsmässa	46
6.6.3 Evenemangsproduktion med tillhörande samarbete	46
7 Åtgärdsalternativ i Programmet för hållbar kommunekonomi och kostnadseffekter av dem för kännedom.....	46
7.1 Åtgärdsalternativ som gäller skatterna för kännedom	46
7.2 Åtgärdsalternativ som gäller inkomsterna och utgifterna för kännedom	48
7.3 Åtgärdsalternativ som gäller investeringar för kännedom	49
7.4 Slutsammandrag	50
7.4.1 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna samt hållandet av statsandelarna på samma nivå som år 2025 (streckade linjen utan nedskärning)	51
7.4.2 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna samt höjningen av fastighetsskatten	52
7.4.3 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna, scenariot med statsandelarna på samma nivå som år 2025 samt höjning av fastighetsskatten (streckade linjen utan ovan nämnda åtgärder)	53
8 Programmet giltighet och rapportering om det	54
BILAGOR	54

1 Inledning

I enlighet med strategiperiodens mål Ett hållbart och växande Kyrkslätt, har vi som målsättning att vår ekonomi är i långsiktig balans. Vi investerar hållbart, agerar kostnadseffektivt och ökar inkomstbasen. I detta program beskriver vi främst vägen till hållbart ekonomiskt ledarskap.

Programmet för hållbar kommunekonomi uppfyller också följande mål i kommunstrategin:

- Vi förnyar modigt våra verksamhetssätt så att de blir mer effektiva och mer kundorienterade. Digitaliteten är en naturlig del av våra lär- och arbetsmiljöer.
- Vi lockar aktivt och målmedvetet nya företag att placera sig i Kyrkslätt.
- Vi är en företagare- och företagsvänlig kommun som säkerställer tillväxt- och verksamhetsförutsättningarna för företagen genom att ha hand om utbudet på tomter och verksamhetslokaler och smidiga processer för planläggning och beviljande av tillstånd.
- Vi beaktar alla hållbarhetsdimensioner i all vår verksamhet och planering.
- Våra lärmiljöer är trygga och sunda.
- I Kyrkslätt finns mångsidigt och högklassigt boende för personer i alla åldrar, nära naturen, havet och sjöar.
- Kyrkslätt är en trivsamt, trygg, naturnära och småhusdominerad kommun för sina invånare i alla åldrar. Kommunen är en barn-, ungdoms- och åldersvänlig samt gemenskaplig bostadsort. Vi utvecklar kommunens centrum på ett småstadsaktigt sätt.

I programmet för hållbar kommunekonomi ingår strategiska principbeslut i vilka man fastställer både målen i euro och riktlinjerna för fortsatt beredning, till vilka kommunen på längre sikt ska kunna förbinda sig i beslutsfattandet och ekonomistyrningen. Vår kommun kan göra kontrollerad och förnuftig anpassning efter förändringen i servicebehovet samt förbinda sig med beslutsfattarna till programmet för hållbar kommunekonomi, genom vilket vi både stöder tillväxt och håller serviceproduktionen kostnadseffektiv. Kommunfullmäktige beslutar om budgeten och ekonomiplanen. Programmet för hållbar kommunekonomi stöder budgetberedningen.

Kommunen måste sköta sin ekonomi balanserat och långsiktigt. Programmet är således ett verktyg som hjälper kommunen att möta ekonomiska utmaningar på ett kontrollerat sätt, säkerställa tjänster och upprätthålla invånarnas välbefinnande. Utan en långsiktig planering kan kommunen tvingas skära ner på tjänster plötsligt och okontrollerat. Programmet möjliggör väl avvägda åtgärder som säkerställer viktiga tjänster för invånarna.

Vår kommuns skuldbelopp ökar på grund av behovet att förnya servicenätet. Programmet för hållbar kommunekonomi hjälper till att hålla skulden under kontroll och säkerställer kommunens betalningsförmåga. Programmet ger möjlighet att utvärdera kommunens verksamhetssätt och hitta sätt att förbättra kostnadseffektiviteten. Detta kan till exempel innefatta digitalisering av tjänster, samarbete med andra kommuner eller effektivisering av verksamheten.

Ett väl utarbetat program ökar förtroendet för kommunens ekonomiska förvaltning bland invånare, anställda och samarbetspartners. Programmet gör kommunens ekonomiska situation och åtgärder synliga, vilket förbättrar transparensen i beslutsfattandet och skapar en hållbar grund för framtida budgetförhandlingar.

Programmet är utformat så att det först beskriver den övergripande bilden av kommunalekonomin, därefter granskar Kyrkslätt kommuns nuvarande ekonomiska situation och de faktorer som påverkar ekonomin genom utvecklingen av utgifter, inkomster samt investeringar. Kapitel sju innehåller en sammanfattning av riktlinjerna.

2 Utsikter för Finlands kommuners ekonomi

2.1 Utsikter för kommunekonomin enligt finansministeriets prognos sommaren 2025

Kommunförvaltningen förväntas uppvisa ett underskott med i genomsnitt cirka 0,5 procent av BNP under de kommande fem åren. År 2025 fördjupas underskottet något jämfört med föregående år, vilket beror på ökade konsumtionsutgifter och investeringar samt nedskärningar i statsandelarna. Konsumtionsutgifterna ökar under prognosåren, särskilt på grund av prisökningar som orsakas av löneförhöjningar inom kommunsektorn. När de tidsbegränsade nedskärningarna i statsandelarna upphör, minskar kommunförvaltningens underskott endast marginellt på medellång sikt.

År 2024 minskade underskottet i kommunförvaltningen något jämfört med föregående år, men låg kvar på 0,4 procent av BNP. Utsiktarna för de kommande åren är dock mer utmanande. Underskottet beräknas öka till 0,6 procent år 2025, minska till 0,5 procent år 2026, men fördjupas igen till 0,6 procent år 2027.

Från början av 2025 övergick ansvaret för att organisera arbets- och näringstjänster samt det utökade finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmåner till kommunerna. Kommunernas uppgifter är dock fortfarande starkt inriktade på utbildnings- och bildningstjänster, vars samlade servicebehov minskar till följd av den långvariga nedgången i födelsetalen. Minskningen i servicebehovet leder sannolikt inte till motsvarande kostnadsbesparingar, bland annat på grund av ökat behov av särskilt stöd, ett minskat skolnät och en ökande deltagandegrad i småbarnspedagogiken. I tryckkalkylen har minskningen i servicebehovet därför traditionellt dämpats.

Kommunförvaltningens konsumtionsutgifter ökar under prognosåren främst till följd av prisökningar. Inom den personalintensiva kommunsektorn har löneuppgörelsen en betydande inverkan på kostnadsutvecklingen. Till följd av löneuppgörelsen beräknas arbetskraftskostnaderna öka med 2,78 % år 2025, 3,18 % år 2026 och 3,85 % år 2027. Löneutvecklingen inom kommunsektorn förväntas överstiga det allmänna avtalslöneindexet, särskilt under åren 2027–2028 (se tema på sidan 39). Även andra faktorer påverkar prisutvecklingen för kommunförvaltningens konsumtionsutgifter. Till exempel minskar kommunernas hyresintäkter med uppskattningsvis 150 miljoner euro från och med 2026, då hyresavtalen för social- och hälsovårdsfastigheter löper ut och måste omförhandlas.

Även investeringsbehoven ökar utgifterna, särskilt i tillväxtcentrumen. Kommunernas investeringar riktas främst till byggnader, vägar och annan grundläggande infrastruktur. Genom avtal om markanvändning, boende och trafik har staten förbundit sig att stödja projekt som främjar tillgänglighet och hållbara färdssätt i stadsregionerna.

Skatteintäkterna är kommunernas viktigaste inkomstkälla. År 2025 bromsas tillväxten av minskade samfundsskatter, och kommunernas skatteintäkter beräknas öka med endast cirka 1,4 procent. När konjunkturläget förbättras förväntas skatteintäkternas tillväxt stiga till cirka 6 procent år 2026 och ligga i genomsnitt strax under 4 procent under åren 2027–2029. Försämringen av kommunernas ekonomiska utsikter förväntades återspeglas i kommunerna som tryck för skattehöjningar, men endast cirka en femtedel av kommunerna höjde sin skattesats för år 2025. Den genomsnittliga kommunalskatten i hela Finland stiger till 7,59 procent år 2025, vilket förväntas öka kommunalskatteintäkterna med ca 85 miljoner euro per år. Det är dock tydligt att skattefinansieringen inte räcker till för att täcka kommunsektorns växande utgiftstryck. Kommunernas och samkommunernas anpassningsåtgärder kommer sannolikt att fokusera på att begränsa utgiftsökningen. Detta indikeras också av att många kommuner under hösten har meddelat om omställningsförhandlingar. Underskotten ökar kommunförvaltningens skuld och skuldförhållandet fortsätter att öka under granskningsåren.

AN-tjänstreformen ökar de statliga inkomstöverföringarna till kommunerna år 2025. Samtidigt görs dock betydande nedskärningar i statsandelarna, bland annat på grund av retroaktivt återkrävda statsandelar relaterade till social- och hälsovårdsreformen samt regeringens justeringsåtgärder. När de tidsbegränsade nedskärningarna i

statsandelarna upphör efter år 2027, minskar kommunförvaltningens underskott något – först till 0,5 procent av BNP år 2028 och vidare till 0,4 procent år 2029. Underskotten ökar kommunförvaltningens skuld och skuldförhållandet fortsätter att öka under granskningsåren.

Prognosen är förenad med flera risker. Kommunförvaltningens utgifter kan bli mindre än beräknat om kommunerna och samkommunerna lyckas anpassa både sitt servicenätverk och sin verksamhet till det minskade servicebehovet och den minskade finansieringen. Om anpassningsåtgärderna misslyckas eller om andra kostnadsökningar uppstår – till exempel större hyresförluster för social- och hälsovårdsfastigheter än beräknat – kan situationen försämrats.

Vår kommuns inkomster kommer huvudsakligen från skatteintäkter, statsandelar, försäljningsintäkter från mark och fastigheter, eventuella resultat från koncernbolag samt olika avgifter och taxor. Statsandelarnas betydelse för alla kommuners ekonomi har minskat, eftersom statsandelarna har skurits ned kontinuerligt och välfärdsområdesreformen förändrade fördelningen av statsandelarna. Enligt Finlands Kommunförbund innebär social- och hälsovårdsreformen en permanent minskning av statsandelarna med ca 501 miljoner euro.

Statsandelssystemet för kommunerna håller på att förändras och utvecklas. Reformen är planerad att träda i kraft 1.1.2027. För Kyrksläatts kommun är det viktigt att hela kommunernas finansieringssystem granskas och inte bara statsandelarna. I Finlands regeringsprogram har målen och utgångspunkterna för reformen skrivits in, och statsandelssystemet ska reformeras för att motsvara kommunernas nya roll efter social- och hälsovårdsreformen samt reformen av arbets- och närings tjänsterna. Staten vill säkerställa att kommuner av olika storlekar har förutsättningar att tillhandahålla lagstadgade tjänster i hela Finland.

2.2 Kommunernas livskraft, attraktionskraft och hållkraft

I nationella jämförelser av livskraft presterar Kyrkslätt bra. FCG Finnish Consulting Group och MDI, som fungerar som en del av den, publicerade nya EVP-index som speglar kommunernas styrkor och visar hur kommuner av olika storlekar klarar sig i jämförelsen. De tio högst rankade kommunerna var Esbo, Helsingfors, Kittilä, Pirkkala, Sibbo, Vanda, Tusby, Tammerfors, Kolari och Kyrkslätt.

TOP 10-KUNNAT KOON MUKAAN

YLI 100 000 ASUKKAAN KUNNAT			50 000 – 99 999 ASUKKAAN KUNNAT			25 000 – 49 999 ASUKKAAN KUNNAT		
SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI
1.	Espoo	81,9	1.	Porvoo	70,9	1.	Tuusula	73,6
2.	Helsinki	80,4	2.	Rovaniemi	68,4	2.	Kirkkonummi	71,7
3.	Vantaa	74,2	3.	Seinäjoki	65,1	3.	Kaarina	71,6
4.	Tampere	73,3	4.	Vaasa	63,4	4.	Järvenpää	70,1
5.	Turku	70,9	5.	Hämeenlinna	56,4	5.	Nurmijärvi	69,8
6.	Oulu	70,4	6.	Lappeenranta	56,3	6.	Raisio	69,1
7.	Jyväskylä	65,6	7.	Joensuu	55,6	7.	Kangasala	67,3
8.	Kuopio	65,1	8.	Salo	48,9	8.	Nokia	67,0
9.	Lahti	56,5	9.	Pori	48,8	9.	Kerava	66,4
			10.	Mikkeli	48,7	10.	Ylöjärvi	59,7

TOP 10-KUNNAT KOON MUKAAN

10 000 – 24 999 ASUKKAAN KUNNAT			4 000 – 9 999 ASUKKAAN KUNNAT			ALLE 4 000 ASUKKAAN KUNNAT		
SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI
1.	Pirkkala	76,6	1.	Kittilä	80,3	1.	Pelkosenniemi	59,7
2.	Sipoo	74,4	2.	Kolari	73,0	2.	Muonio	58,8
4.	Lempäälä	70,3	3.	Inari	70,9	3.	Enontekiö	55,8
4.	Kauniaiainen	68,2	4.	Vesilahti	62,3	4.	Utsjoki	54,1
5.	Naantali	66,6	5.	Närpiö	60,2	5.	Kustavi	52,0
6.	Lieto	65,6	6.	Rusko	58,6	6.	Taivassalo	50,2
7.	Kempele	65,5	7.	Luoto	57,8	7.	Toivakka	48,7
8.	Muurame	59,2	8.	Inkoo	56,9	8.	Aura	48,5
9.	Mustasaari	59,1	9.	Masku	55,9	9.	Puumala	47,0
10.	Pietarsaari	56,5	10.	Siuntio	55,8	10.	Tervola	46,9

EK:s kommunranking 2025: Finlands mest attraktiva kommuner för företagande bland kommuner med färre än 50 000 invånare, där Kyrkslätt var den största klättraren jämfört med föregående jämförelseår 2023.

Muut kunnat

Suuntaa-antava kuntatason vertailu Kuntaranking-aineiston perusteella

KUNTA JA SEN SIJOITUS (suluissa sijoitus 2023)		KOKONAISPISTEET
1. Lieto (1.)		82
2. Raisio (12.)		73
3. Naantali (2.)		72
4. Nurmijärvi (9.)		71
5. Kurikka (-)		69
6. Kauhava (5.)		69
7. Kaarina (3.)		67
8. Kirkkonummi (22.)		65
9. Järvenpää (4.)		60
10. Loimaa (14.)		60
11. Kangasala (18.)		59
12. Rauma (11.)		59
13. Kerava (15.)		56
14. Tornio (10.)		56
15. Kitee (23.)		56
16. Hyvinkää (17.)		55
17. Siilinjärvi (-)		55
18. Tuusula (8.)		54
19. Heinola (24.)		52
20. Lohja (13.)		51
21. Kokkola (20.)		50
22. Riihimäki (16.)		40
23. Iisalmi (19.)		39
24. Forssa (25.)		39
25. Varkaus (29.)		36
26. Kajaani (26.)		33
27. Savonlinna (27.)		32
28. Raahе (28.)		31
29. Kemi (30.)		14

Kuntien pistemäärät on taulukossa pyöristetty lähimpään kokonaislukuun. Mikäli useampi kunta on saanut saman pistemäärän, on järjestys määrätynyt desimaalien perusteella.

3 Kyrkslätt's kommuns befolkningsutveckling och ekonomiska utsikter

I budgetberedningen för 2025 konstateras att kommunens årsbidrag har ökat under åren 2021–2023 från 21,3 miljoner euro till 42,3 miljoner euro. År 2022 förbättrades kommunens ekonomiska situation särskilt tack vare försäljningen av välfärdscentralen, vilket tillfälligt hejdade kommunens skuldsättning. År 2023 var särskilt bra, och kommunen gjorde ett överskott på 23,7 miljoner euro, då det kumulativa överskottet var 44,9 miljoner euro. Överskottet år 2024 är ungefär 12 miljoner euro, alltså dubbelt så stort som i budgeten för år 2024. Det ackumulerade överskottet beräknas vara 55,5 miljoner euro vid utgången av år 2024.

Utmaningar för kommunen de kommande åren är de ökande investeringarna, och lånen och de ökande ränteutgifterna som hänför sig till dem. I enlighet med den av kommunfullmäktige 18.11.2024 § 91 godkända servicenätsplanen genomför kommunen flera husbyggnadsinvesteringar under de kommande åren. De största är Gesterby skolcentrum Wigge, Bildningens hus Lyyra som byggs i centrum, Nissnikuhuset i Masaby och Kantvikin koulu. Därtill bedömer man att infrainvesteringarna hålls på nivån ca 37–46 miljoner euro åren 2025–2027. Kyrksläotts investeringar överskrider de närmaste åren den genomsnittliga nivån för kommuner. Kommunen har dock lyckats exceptionellt väl bland annat med hanteringen av finansieringsriskerna. Kyrksläotts ränteutgifter per invånare är de näst lägsta bland de största kommunerna i Finland; 12 euro per invånare.

De kommande åren verkar ur ekonomiskt perspektiv vara mer utmanande för kommunen. Arbets- och närings tjänster överfördes från statsförvaltningen till kommunerna, och Kyrkslätt fungerar som ansvarskommun för Kyrksläotts, Vichtis och Sjundeå sysselsättningsområde. Då sysselsättningssituationen försämras finns risken att kostnaderna för AN-reformen ökar så att de är högre än de ökade statsandelarna. Kommunens invånarantal ökar, vilket ger Kyrkslätt mera skatteinkomster och effektiverar enhetskostnaderna för verksamheten men ökar behovet av investeringar. Kommunen vill locka nya företag att etablera sig i Kyrkslätt eller de nuvarande att utvidga sin verksamhet, vilket skulle innebära ökade samfunds- och fastighetsskatteintäkter. Vad gäller verksamhetsintäkterna kan försäljningen av tomter och fastigheter påskyndas. Kommunens fastighetsutvecklingsplan, det vill säga fastighetsportfölj, har gjorts och planen genomförs så snabbt som möjligt.

I detta program föreslås att kommunens investeringsnivå begränsas och att byggandet av företags- och bostadsområden prioriteras starkare. Avgifter och taxor kan höjas något, men effekten av höjningarna på verksamhetsintäkterna är liten och effekterna kan vara betydande för de mest utsatta och sårbara. Småbarnspedagogikavgifterna är lagstadgade. Löneuppgörelsen som genomfördes år 2023 ökade kommunens personalkostnader (2,6 milj. euro) särskilt beträffande bildningsväsendet. Det nya arbets- och tjänstekollektivavtalet för kommunsektorn år 2025 innebär lönekostnadsökningar på över tre procent jämfört med föregående år för åren 2026–2027. Reformen av stödet för lärande pågår. Lagstiftningen för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildning ändras från och med 1.8.2025. Kostnadseffekterna av förändringarna kommer att preciseras under våren 2025 när förordnings- och läroplansbestämmelserna blir färdiga.

Skattehöjningar är det snabbaste sättet att öka inkomsterna. Programmet kommer att granska beskattningen av kommunens fastigheter, vilken till vissa delar ligger under genomsnittet för KUUMA-kommunerna. I punkt 7.4 presenteras ett scenario där effekterna av höjningen på den ekonomiska balansen beskrivs. Detta är ett alternativ till att införa en dagvattenavgift.

Ett annat scenario har utarbetats för att analysera hur en höjning av kommunalskatten skulle påverka den ekonomiska utvecklingen. Kyrksläotts kommunalskattesats hör till de lägsta bland KUUMA-kommunerna. Som grannkommun till Esbo och Grankulla kan dock skattehöjningar starkt påverka Kyrksläotts attraktionskraft när det gäller att locka fler invånare.

Produktionsformerna för tjänster kommer också att utvärderas, och en strategisk utvecklingsplan för tjänster har utarbetats för detta ändamål. Den beskriver tjänsternas nuvarande tillstånd, framtida utvecklingsbehov och utmaningar samt fastställer målet för att organisera tjänsterna och utveckla processerna. Detta arbete ger mer information om förändringsbehoven relaterade till tjänsterna. Personaltillskott föreslås genomföras endast om det är kostnadsneutralt. Kommunen bör granska inköp av tjänster och nya tjänsteupphandlingar bör genomföras med målet att minska kostnaderna.

Som stöd för programmet för hållbar kommunekonomi har en jämförelse av kommunens kostnader med utvalda referenskommuner genomförts tillsammans med FCG. Baserat på jämförelsedata kan det konstateras att Kyrksläotts kommun är en effektiv tjänsteproducent, vilket återspeglas i låga enhetskostnader jämfört med utvalda referenskommuner, kommuner och städer av motsvarande storlek samt genomsnittet för kommunerna i fasta Finland. Den redan effektiva tjänsteproduktionen kan dock utvecklas ytterligare. I den nuvarande tjänsteproduktionen finns vissa särdrag som har blivit normala för Kyrksläottsborna. Vid en närmare granskning blir till exempel skillnaderna i resursfördelningen mellan språkgrupperna synliga. Kommunen har dessutom startat flera projekt vars intäkter kommer att erhållas under de kommande åren. Dessa åtgärder under budgetåret och ekonomiplansperioden inkluderar bland annat enhetliggörande av undervisningspersonalresurser, minskning av timfördelningen till miniminivå enligt regeringsprogrammet, digitalisering av bidragsprocessen, outsourcing av serverhantering, AI-baserad automatisering av inköpsfakturahantering samt uppdatering av HR- och småbarnspedagogiksystem. Kyrkslätt har fokuserat starkt på grundläggande serviceproduktion och stödjande tjänster. Vissa satsningar, såsom kommunens evenemang, näringslivsfrämjande tjänster och bidrag, är antingen mycket måttliga eller till och med obetydliga.

Kostnaderna för Helsingforsregionens trafik (HRT) har ökat kraftigt för Kyrksläotts kommun under de senaste åren. Enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan är Kyrksläotts kommuns andel cirka 8,7–8,8 miljoner euro under åren 2025–2027 utan underskott eller överskott från tidigare år. Utvecklingen av HRT:s kostnader och Kyrksläotts kommuns andel har en betydande inverkan på kommunens ekonomi. Kommunen bör särskilt uppmärksamma intressebevakning och stärka kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att Kyrksläotts kommuns ekonomiska situation är stabil. Under de senaste åren har det ackumulerade överskottet uppgått till 55,5 miljoner euro (bokslutsprognos 2024). Den ekonomiska verksamhetsmiljön är mer utmanande för kommunerna och under de kommande åren kommer årsbidragen (skillnaden mellan intäkter och utgifter) knappast att räcka till för att täcka avskrivningarna av gamla investeringar. Kommunen har många investeringar på gång. Kyrkslätt behöver inte göra en tvär inbromsning för att säkerställa ekonomisk balans eller ens resultatförmåga, utan kommunen kan göra kontrollerade och kloka anpassningar baserade på verkliga förändringar i tjänstebehovet och engagera sig i programmet för hållbar kommunekonomi tillsammans med beslutsfattarna. Kommunen kan investera och hantera de ökade räntekostnaderna om kostnadsutvecklingen i övrigt hålls måttlig och kommunen skapar attraktiva bostads- och företagsområden.

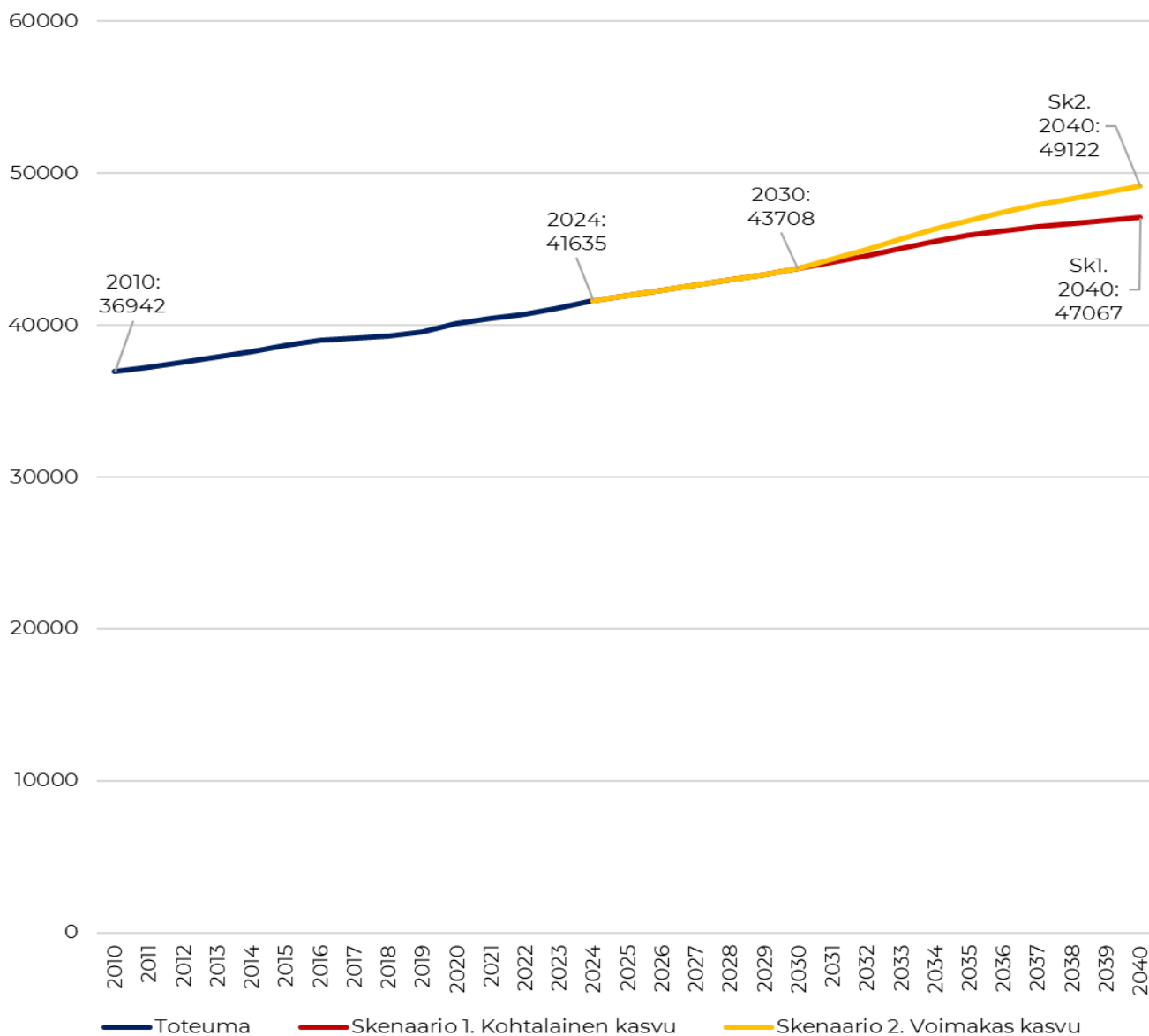
Hållbar tillväxt - yhdessä - tillsammans

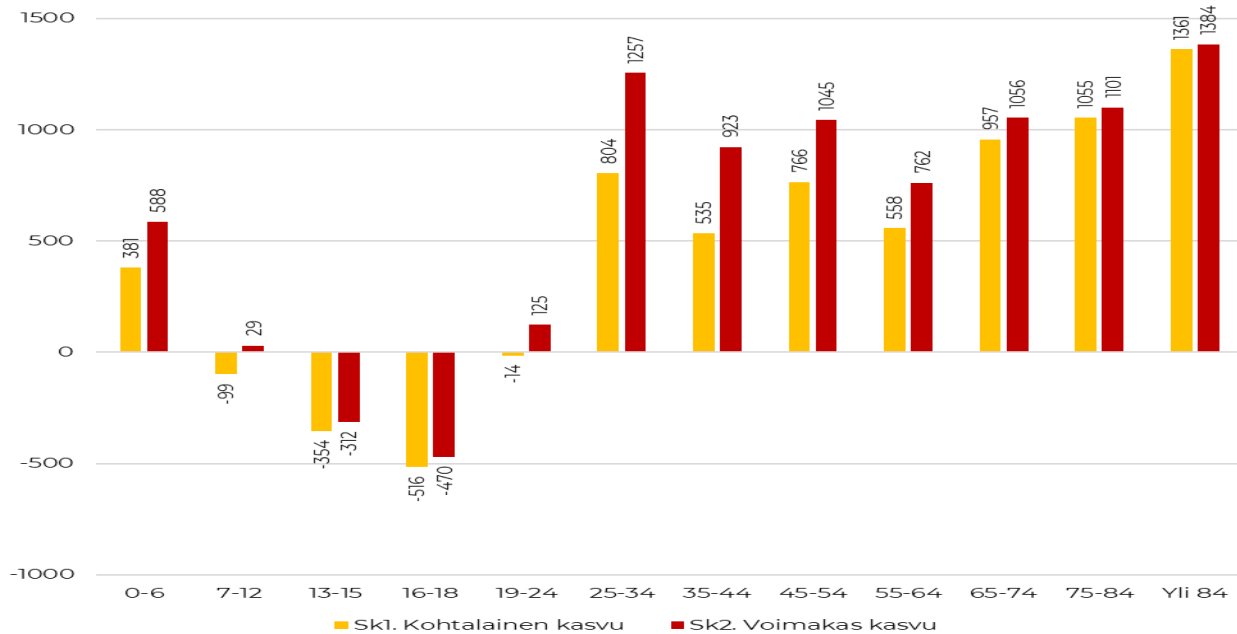
3.1 Beräknad befolkningsutveckling (MDI 2025)

- Kyrksläotts kommuns invånarantal ökar i enlighet med prognosen, vilket ska beaktas vid dimensioneringen av tjänsterna och i utvecklingen av skatteinkomster. Scenariot för stark tillväxt beskriver en framtida starkare attraktionskraft baserat på tidigare år med stark dragningskraft.

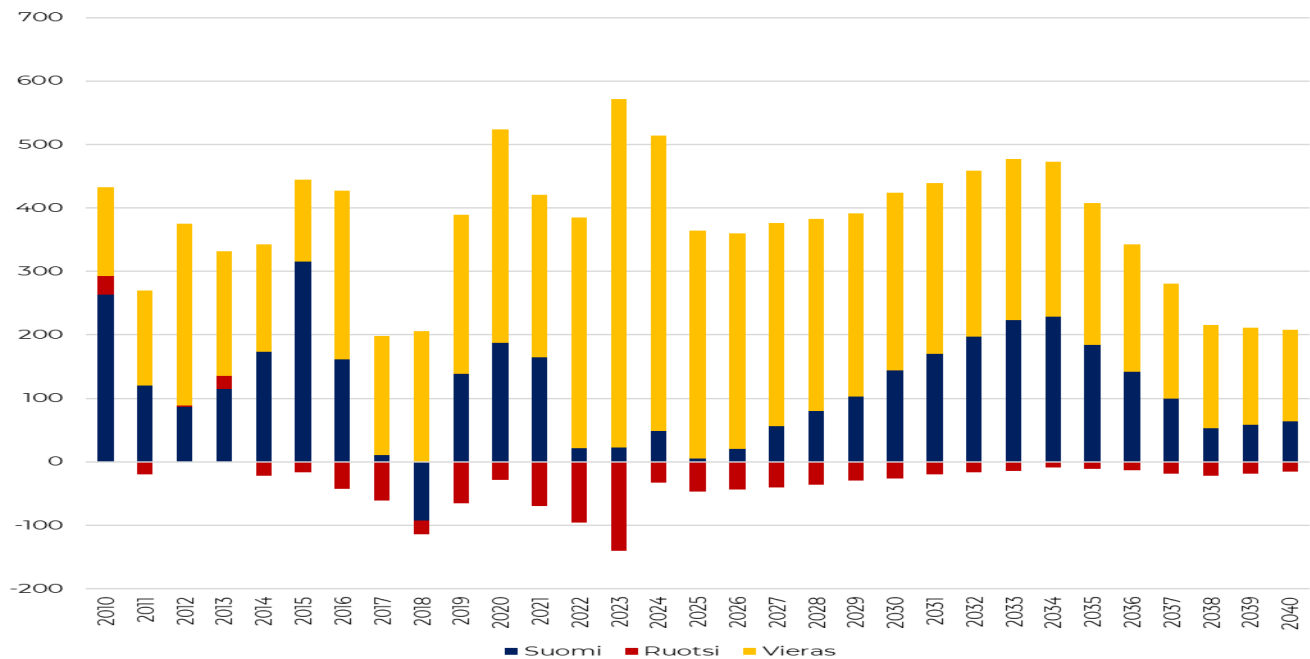
Kirkkonummen väestönkehitys 2010-2040

Ikäryhmittäinen väestönmuutos 2024-2040

Kieliryhmittäinen väestönkehitys 2010-2040 (Sk1. kohtalainen kasvu)

3.2 Utveckling av driftsekonomin

I detta kapitel beskrivs den godkända budgeten 2025 och ekonomiplanen 2026–2027. Kommunförbundets skatteprognoser blev klara i augusti 2025 och den godkända budgeten 2025 och ekonomiplanen 2026–2027 har uppdaterats med nya skatteprognoser.

Godkänd budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027

Resultaträkning € / externa poster

570 Kyrksläotts kommun (inkl. Affärsverket Kyrksläotts vatten)

Externa	BS 2022	BS 2023	BU 2024	BS 2024	BU 2025	EP 2026	EP 2027
Verksamhetsintäkter	36 546 503	26 584 132	25 263 130	28 694 315	30 398 702	31 241 087	32 261 106
Försäljningsintäkter	14 325 408	13 333 941	12 892 496	14 708 410	18 584 724	19 379 757	20 281 248
Avgiftsintäkter	9 897 972	4 855 184	5 131 825	5 243 721	4 846 061	4 894 522	4 943 470
Stöd och bidrag	9 035 796	3 395 370	2 892 908	3 759 870	1 869 719	1 820 748	1 838 955
Övriga verksamhetsintäkter	3 287 327	4 999 637	4 345 901	4 982 314	5 098 198	5 146 060	5 197 433
Verksamhetsutgifter	-278 697 289	-142 875 314	-151 761 302	-148 141 556	-169 622 599	-170 765 759	-173 130 472
Personalkostnader	-107 484 362	-81 642 061	-87 110 128	-84 482 787	-93 622 964	-93 945 944	-95 113 633
Löner och arvoden	-86 991 986	-66 208 971	-70 236 654	-69 016 390	-75 114 033	-75 344 020	-76 297 221
Lönebikostnader	-20 492 486	-15 433 090	-16 873 474	-15 466 397	-18 508 931	-18 601 924	-18 816 412
Köp av tjänster	-138 843 193	-36 902 482	-39 989 019	-39 852 472	-45 181 026	-45 625 450	-46 349 002
varor	-15 612 672	-11 234 622	-12 203 298	-10 840 080	-14 937 610	-15 228 286	-15 561 334
Bidrag	-8 024 983	-5 257 051	-5 444 664	-5 761 476	-7 419 664	-7 418 262	-7 477 447
Övriga verksamhetskostnader	-8 732 079	-7 839 098	-7 014 193	-7 204 741	-8 461 335	-8 547 817	-8 629 056
Verksamhetsbidrag	-242 150 786	-116 291 182	-126 498 172	-119 447 241	-139 223 897	-139 524 672	-140 869 366
Skatteinkomster	223 215 253	116 492 379	107 184 075	106 234 270	111 995 000	118 022 000	123 046 000
Statsandelar	35 670 635	37 708 255	37 690 838	36 565 488	38 882 248	38 493 425	38 493 425
Finansieringsintäkter och -kostnader	-399 897	-43 625	-400 000	641 428	-255 000	-1 615 000	-3 215 000
Årsbidrag I	16 335 205	37 865 827	17 976 741	23 993 945	11 398 351	15 375 753	17 455 059
Försäljningsvinster från anläggningstillgångar	18 275 495	2 811 440	1 990 000	901 491	2 500 000	3 500 000	5 500 000
Ersättningar för markanvändningsavtal	3 647 887	1 603 117	3 580 000	4 205 055	5 350 000	2 600 000	2 600 000
Årsbidrag II	38 258 588	42 280 385	23 546 741	29 100 491	19 248 351	21 475 753	25 555 059
nedskrivningar	-25 572 150	-18 611 871	-17 595 038	-17 585 785	-15 485 347	-16 669 914	-21 326 925
Nedskrivningar	0	0	0		-495 000	0	0
Sporadiska kostnader				-90 000			
Räkenskapsperiodens resultat	12 686 438	23 668 514	5 951 703	11 514 706	3 268 004	4 805 839	4 228 134
Förändring i avskrivningsdifferensen	13 352	12 517	20 000	11 780	20 000	20 000	20 000
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	12 699 790	23 681 031	5 971 703	11 526 486	3 288 004	4 825 839	4 248 134

Kommunförbundets skatteinkomstprognos

Skatteinkomstprognos enligt vilken budgeten 2025 gjordes upp:

Sammanfattning						
RÄKENSKAPSÅR	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Skatteslag						
Kommunalskatt	95 856	85 411	87 493	92 608	97 577	102 092
Förändring %	-52,4	-10,9	2,4	5,8	5,4	4,6
Samfundsskatt	7 207	5 684	4 496	4 475	4 741	4 893
Förändring %	-21,6	-21,1	-20,9	-0,5	6	3,2
Fastighetsskatt	13 429	15 139	15 775	15 734	15 734	15 734
Förändring %	5,4	12,7	4,2	-0,3	0	0
ANTECKNAS SOM	116 492	106 234	107 764	112 817	118 052	122 720
Förändring %	-47,8	-8,8	1,4	4,7	4,6	4

Kommunförbundets skatteinkomstprognos 9/2025:

Sammanfattning						
RÄKENSKAPSÅR	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Skatteslag						
Kommunalskatt	95 856	85 411	86 379	91 494	96 828	102 041
Förändring %	-52,4	-10,9	1,1	5,9	5,8	5,4
Samfundsskatt	7 207	5 684	4 313	4 342	4 589	4 817
Förändring %	-21,6	-21,1	-24,1	0,7	5,7	5,0
Fastighetsskatt	13 429	15 139	15 992	15 962	15 962	15 962
Förändring %	5,4	12,7	5,6	-0,2	0,0	0,0
ANTECKNAS SOM SKATTEINKOMST	116 492	106 234	106 684	111 798	117 379	122 820
Förändring %	-47,8	-8,8	0,4	4,8	5,0	4,6

** prognoser

Budget 2025 prognos och ekonomiplan 2026–2027

Kommunalskattens och samfundsskattens intäkter blev i den uppdaterade skatteinkomstprognosen lägre än i de inkomstbedömningar som användes vid budgeteringen. Den allmänna ekonomiska utvecklingen har inte tagit fart

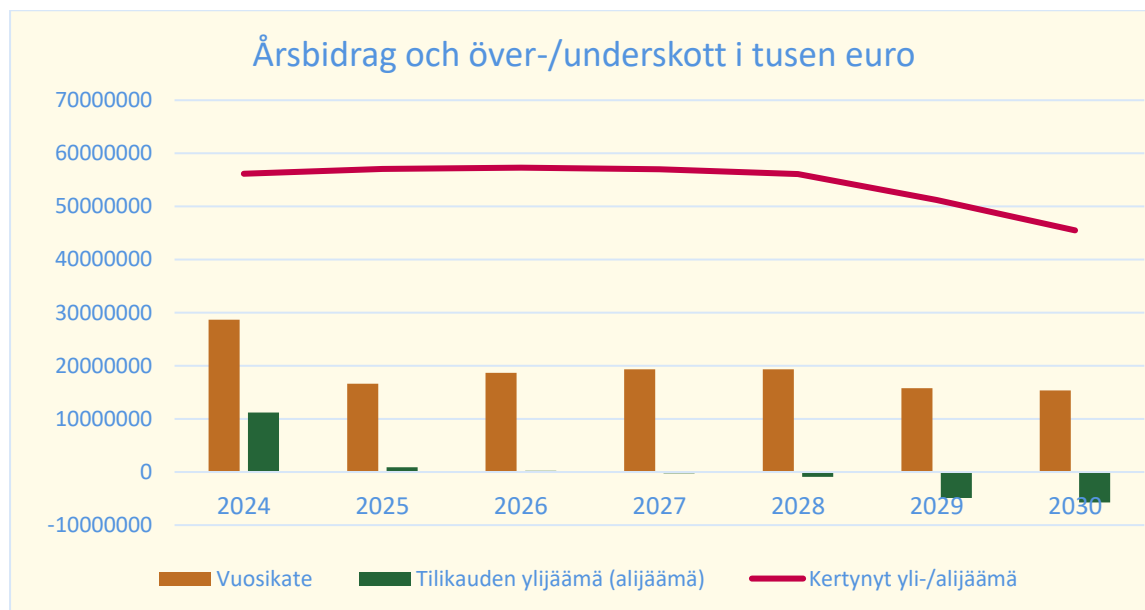
som förväntat och arbetslösheten har ökat. Detta påverkar skatteutvecklingen negativt. Grunderna för utarbetandet av Finlands Kommunförbunds nya prognos har beskrivits i avsnitt 3.3.

Externa	BS 2022	BS 2023	BU 2024	BS 2024	TE 2025	EP 2026	EP 2027
Verksamhetsintäkter	36 546 503	26 584 132	25 263 130	28 694 315	28 127 089	31 241 087	32 261 106
Försäljningsintäkter	14 325 408	13 333 941	12 892 496	14 708 410	15 440 368	19 379 757	20 281 248
Avgiftsintäkter	9 897 972	4 855 184	5 131 825	5 243 721	5 571 436	4 894 522	4 943 470
Stöd och bidrag	9 035 796	3 395 370	2 892 908	3 759 870	2 144 758	1 820 748	1 838 955
Övriga verksamhetsintäkter	3 287 327	4 999 637	4 345 901	4 982 314	4 970 527	5 146 060	5 197 433
Verksamhetsutgifter	-278 697 289	-142 875 314	-151 761 302	-148 141 556	-163 592 133	-163 414 683	-167 167 476
Personalkostnader	-107 484 362	-81 642 061	-87 110 128	-84 482 787	-88 422 394	-88 372 415	-91 150 637
Löner och arvoden	-86 991 986	-66 208 971	-70 236 654	-69 016 390	-70 737 916	-73 035 053	-75 331 105
Lönebikostnader	-20 492 486	-15 433 090	-16 873 474	-15 466 397	-17 684 478	-15 337 361	-15 819 532
Köp av tjänster	-138 843 193	-36 902 482	-39 989 019	-39 852 472	-44 873 107	-44 529 131	-46 349 002
varor	-15 612 672	-11 234 622	-12 203 298	-10 840 080	-13 155 419	-14 547 058	-13 561 334
Bidrag	-8 024 983	-5 257 051	-5 444 664	-5 761 476	-8 423 019	-7 418 262	-7 477 447
Övriga verksamhetskostnader	-8 732 079	-7 839 098	-7 014 193	-7 204 741	-8 718 194	-8 547 817	-8 629 056
Verksamhetsbidrag	-242 150 786	-116 291 182	-126 498 172	-119 447 241	-135 465 044	-132 173 596	-134 906 370
Skatteinkomster	223 215 253	116 492 379	107 184 075	106 234 270	107 191 000	112 817 000	118 052 000
Statsandelar	35 670 635	37 708 255	37 690 838	36 565 488	39 026 088	38 493 425	36 493 425
Finansieringsintäkter och -kostnader	-399 897	-43 625	-400 000	641 428	-1 729 000	-1 694 000	-820 000
Årsbidrag I	16 335 205	37 865 827	17 976 741	23 993 945	9 023 044	17 442 829	18 819 055
Försäljningsvinster från anläggningstillgångar	18 275 495	2 811 440	1 990 000	901 491	2 500 000	3 500 000	5 500 000
Ersättningar för markanvändningsavtal	3 647 887	1 603 117	3 580 000	4 205 055	5 350 000	2 600 000	2 600 000
Årsbidrag II	38 258 588	42 280 385	23 546 741	29 100 491	16 873 044	23 542 829	26 919 055
nedskrivningar	-25 572 150	-18 611 871	-17 595 038	-17 585 785	-15 485 347	-16 669 914	-20 003 312
Nedskrivningar	0	0	0		-495 000	0	0
Sporadiska kostnader				-90 000			
resultat	12 686 438	23 668 514	5 951 703	11 514 706	892 697	6 872 915	6 915 743
Förändring i avskrivningsdifferensen	13 352	12 517	20 000	11 780	20 000	20 000	20 000
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	12 699 790	23 681 031	5 971 703	11 526 486	912 697	6 892 915	6 935 743

Årsbidraget och det ackumulerade överskottet med den nya skatteinkomstprognosen och justeringen av personalutgifterna

Kyrkslätts skatteinkomster för 2024 utvecklades svagare än förväntat när det gäller kommunalskatt och samfundsskatt, särskilt på grund av den försämrade allmänna konjunktur- och sysselsättningssituationen. Detta innebär en nedgång i inkomstprognosen för de kommande åren med över 3 miljoner euro i årliga totala skatteinkomster i år och de kommande åren. Detta har beaktats i tabellen i punkt 3.2.

Personalkostnaderna underskreds 2024 med cirka 2,8 miljoner euro. I budgeten för 2024 hade lönebikostnaderna uppskattats vara högre än de faktiskt var, och mer anslag hade reserverats för lönekostnader än vad som förverkligades. Dessutom underskreds utjämningsavgiften för 2024 med cirka 400 000 euro. Effekten har beaktats under planeringsåren. Överföringen av AN-tjänsterna till kommunen ökade personalkostnaderna i början av år 2025. Den svaga sysselsättningssituationen har ökat både kommunens andel av arbetsmarknadsstödet och sysselsättningsstöden till tjänsternas kunder.

I tabellen ovan har den nya skatteprognosen och justeringen av personalanslagen beaktats. Åtgärdsförslag som gäller hållbar tillväxt har inte inkluderats.

I följande tabell finns en jämförelse av bokslutsprognosuppgifter från KUUMA-kommunerna:

Kommun	Skatt eproc ent 2024	Invånarna ntal (31.12.20 24)	Ackumuler at över- /underskott €/ invånare 2024	Koncernens ackumuler de över- /underskott €/ invånare 2024	Skatteinko mster €/invånare 2024	Statsand elar €/invånar e 2024	Lånebestån d €/invånare 2024	Koncernen s lånebestån d €/invånare 2024	Arsbidra g €/invånar e 2024	Avskrivni ngar €/invånar e 2024	Investering ar, netto €/invånare 2024
Hyvinge	7,6	47 047	1 041	2 096	2 478	252	1 856	5 127	541	486	512
Träskända	7,6	46 866	458	197	2 528	256	5 421	9 666	518	419	718
Kervo	6,9	38 476	2 289	3 422	2 290	335	2 518	6 705	494	480	647
Kyrkslätt	7,1	41 660	1 356	1 218	2 550	877	3 531	5 226	699	422	1 188
Mäntsälä	8,3	20 957	3 546	2 356	2 566	695	3 968	7 338	707	444	405
Nurmijärvi	7,5	44 785	1 519	2 900	2 395	687	4 412	6 497	714	598	825
Borgnäs	7,9	4 957	2 205	2 404	2 304	742	1 287	1 287	257	404	517
Sibbo	6,6	22 823	1 983	3 540	2 655	967	4 930	5 045	491	449	691
Tusby	7,1	42 238	1 510	2 147	2 543	679	5 880	7 882	495	508	1 727
Vichtis	7,8	28 806	1 149	1 899	2 424	627	3 391	3 466	539	381	1 002
Medelvärdet	7,4	37 073	1 650	2 197	2 492	597	3 990	6 328	578	465	857

Bäst
Sämst

3.3 Utveckling av skatteinkomsterna och statsandelarna

Kommunförbundets skatteinkomstprognos

I uppdateringen av skatteprognosen i augusti 2025 har beaktats skatteöverföringarna fram till juli samt Skatteförvaltningens preliminära uppgifter om skatteöverföringen för augusti. Prognosen inkluderar även Skatteförvaltningens kommunvisa preliminära uppgifter om beskattningen för 2024, som publicerades 28.7. Uppgifterna om förvärvsinkomster, avdrag och skatter från den färdiga beskattningen har hämtats från Skatteförvaltningens statistikdatabas. För skatteåret 2024 har utvecklingen av löneinkomster, pensionsinkomster och arbetslöshetsförmåner beaktats enligt inkomstregistrets årsändringar 2023–2024. Kommunalskatten som betalas till kommungruppen för skatteåret 2023 och även prognosen för skatteåret 2024 förändrades mycket lite med dessa uppdateringar jämfört med förra höstens bedömning. Årsförändringsprocenten för förvärvsinkomster 2023–2024 har också tillämpats i Finlands Kommunförbunds kommunvisa skatteprognosramar för februari. Utvecklingen av förvärvsinkomster avvek avsevärt från förra höstens skatteprognosramar, vilket sänkte Kyrksläotts prognos mer än genomsnittet för kommunerna.

De förväntade utvecklingarna av sysselsättningen och lönesumman från och med 2025 är något försiktigare jämfört med förra höstens skatteprognosramar samt Finansministeriets ekonomiska översiktsbedömningar. Utvecklingen av lönesumman påverkas av både nominella löner och sysselsättningsutvecklingen. Med minskande sysselsättning förväntas lönesumman öka med endast cirka 3 procent i hela landet år 2025, även om den nominella löneökningstakten förväntas öka något.

Med en försvagad skattebas kommer den kommunalskatt som ska betalas i år inte att öka nationellt jämfört med förra höstens bedömning. Höjningar av inkomstskattesatserna ökade kommunalskatteinkomsterna med nästan 100 miljoner euro per år.

Den uppskattade uppbörden av kommunalskatt för innevarande år försvagas jämfört med förra höstens bedömningar. Tillväxtprognoserna för de kommande åren är dock ungefär lika stora. Ersättningen av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdraget ökar kommunalskatteinkomsterna för kommungruppen med uppskattningsvis över 300 miljoner euro. Ändringen ökar också kommunernas beräknade andel för skatteåret 2025 och är nu 26,44 % av den beräknade totala uppbörden av förvärvs- och kapitalinkomstskatter.

Den samfundsskatt som ska betalas för skatteåret 2023 baseras på Skatteförvaltningens uppgifter om den färdiga beskattningen. Kommunförbundet sänkte prognosen för den samfundsskatt som ska betalas för skatteåret 2025 något ytterligare jämfört med förra höstens prognos, eftersom utsikterna inom olika sektorer har försämrats under de senaste månaderna. Utvecklingen av kommunernas samfundsskatt för de kommande åren baseras delvis på utvecklingsbedömningarna i den ekonomiska översikten i december. De uppskattade inbetalningarna av samfundsskatt minskar med cirka 60 miljoner euro per år jämfört med förra höstens bedömning. Det finns för närvarande betydande osäkerheter kring prognosen för samfundsskatten. I Kommunförbundets uppdatering av skatteramen i augusti minskar prognosen för samfundsskatten för åren 2026–2029 något jämfört med bedömningen i maj. Prognosen kommer att preciseras i kommande uppdateringar av Kommunförbundets skatteram.

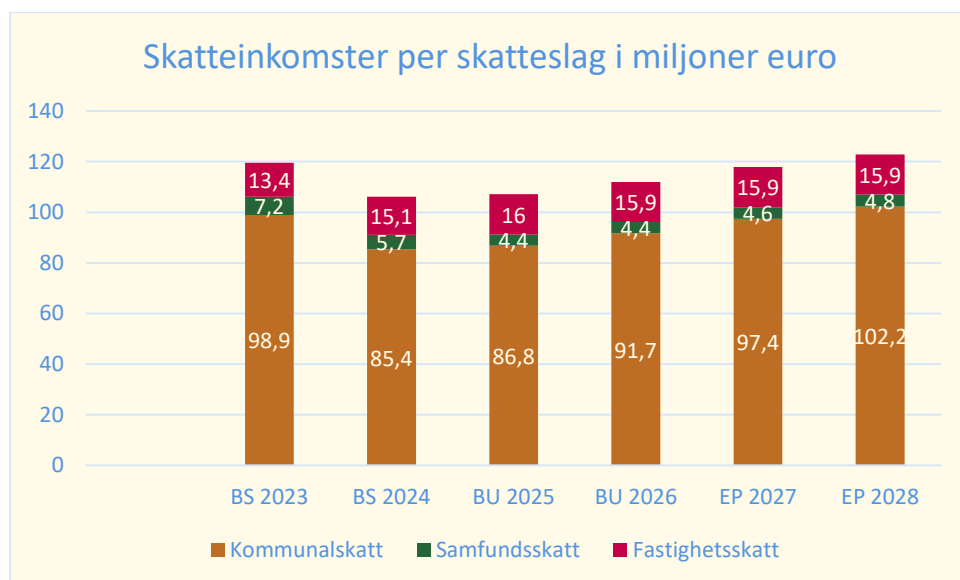
Alla de skattelättnader som fastställts i regeringens ramförhandlingar har beaktats i prognosen i maj. Regeringen beslutade om skattelättnader för löntagare på över en miljard euro. Enligt beräkning minskar skattelättnaderna intäkterna av kommunalskatten med cirka 50 miljoner euro genast nästa år. Regeringen beslutade vid ramförhandlingarna också om beskattningsgrunder som på motsvarande sätt ökar kommunernas kommunalskatteintäkter. Särskilt sloandet av avdragsrätten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i personbeskattningen (cirka +30 miljoner euro).

Kommunerna kompenseras för ändringarna i beskattningsgrunderna för samfundsskatt genom att samfundsskattens gruppandelar ändras. Således är deras effekt med tanke på kommunernas finansiella ställning neutral. Kommungruppens utdelningsandel stiger med 2,65 %-enheter för skatteåret 2027 och är då 25,49 % av samfundsskatteintäkterna. Inverkan av minskningen av samfundsskattesatsen på ändringen i gruppandelen är knappt 2,5 %-enheter. Samfundsskatteprognosen försvagas under innevarande år men ökar i Kyrkslätt under de kommande åren jämfört med prognosen i augusti.

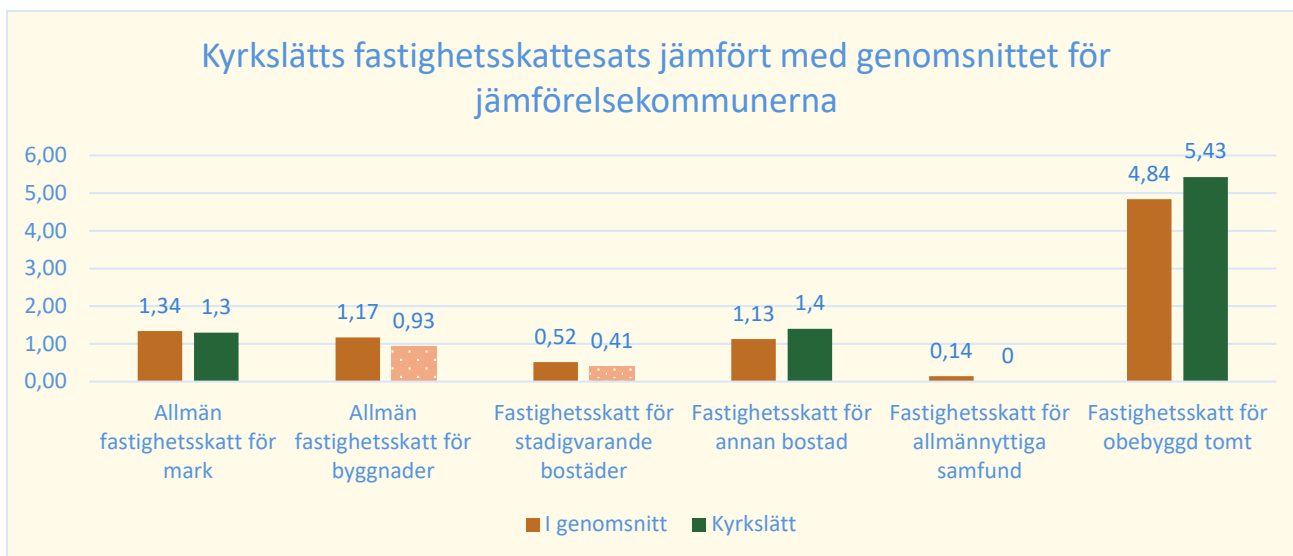
Finansministeriet har prognostiserat att fastighetsskatten utvecklas mycket måttligt under de kommande åren (cirka 1 % per år), i huvudsak på grund av svag efterfrågan på byggande.

I de kommunvisa skatteprognosramarna har Kommunförbundet beaktat de slutliga kommunvisa fördelningsandelarna av samfundsskatten för skatteåret 2025. Samfundsskatteinkomsterna minskade i Kyrkslätt med över 20 procent år 2024 och i prognosen för 2025. Kommunalskatterna minskade med 10,9 % år 2024, vilket dock var en mindre minskning än den inkomstbedömning som gjordes i budgeten.

Ett scenario om höjningar av fastighetsskatten har gjorts i programmets avsnitt 7.1. Om samtliga alternativ i skattescenariot godkändes, skulle den beräknade årliga ökningen av skatteintäkterna uppgå till 0,7 miljoner euro.

Fastighetsskatten i Kyrkslätt är, både vad gäller den allmänna fastighetsskatten för byggnader och särskilt för stadigvarande bostäder, lägre än genomsnittet i Mellersta Nyland. Jämförelsekommuner har varit Esbo, Hyvinge, Träskända, Kervo, Lojo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Salo, Sibbo, Tusby och Vichtis.

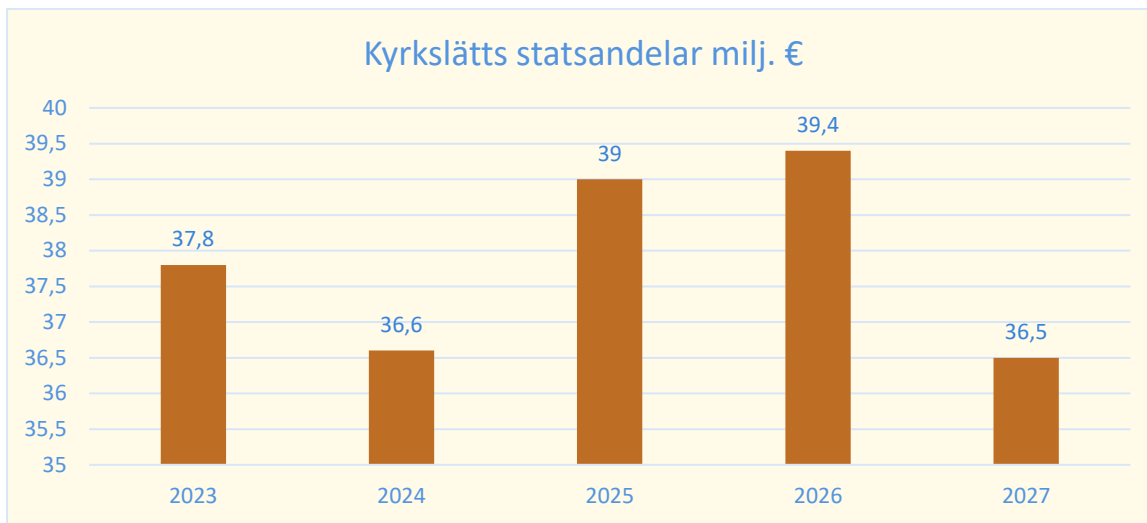
När investeringsnivån för byggnadsprojekt är hög skulle en skattehöjning minska behovet av låneupptagning som inte kan finansieras med årsbidraget.

En separat fastighetsskattesats för kraftverk bör fastställas när solkraftverk etableras inom kommunen.

I programmet för hållbar kommunekonomin har målet satts att intäkterna från samfundsskatten ska öka till 2023 års nivå senast år 2030.

Utvecklingen av kommunens statsandelar

Ändringen av kommunernas statsandelssystem skjuts upp med ett år. Målet var ursprungligen att genomföra reformen redan från och med ingången av år 2026. Den nya finansieringsmodellen syftar till att stärka självstyret och behålla den allmänna täckningen av de statsandelar som kommunerna får. Reformen genomförs kostnadsneutralt så att den inte ökar de offentliga utgifterna, utan stärker tillväxten och den offentliga ekonomin på lång sikt. Som en del av reformen utvärderas ändamålsenligheten och nivån på de skatter som omfattas av statsandelens utjämning baserad på skatteinkomster. Samtidigt granskas mängden och nivån på de skatter som omfattas av utjämningen. Grundprincipen är att så stor del som möjligt av skatteinkomsterna som genereras inom kommunernas område ska stanna kvar för kommunernas eget bruk, samtidigt som alla kommuners livskraft och den finansiella balansen mellan kommunerna beaktas. Utredarnas kommunvisa beräkningar av statsandelarna har inte godkänts politiskt. Utredarnas förslag har dock beaktats som ett scenario.

Statsandelsreformen, som sannolikt skär ner den statsandel som kommunen får, träder i kraft år 2027. Ett separat scenario har utarbetats för effekterna av utredarnas förslag, men eftersom inget politiskt beslut har fattats om detta, innehåller programmet ett alternativt scenario där nivån på statsandelarna förblir oförändrad.

4 Inkomstmål för programmet

I detta kapitel beskrivs inkomstmålen för programmet för hållbar kommunekonomi, beskattningen och statsandelen har granskats i den tidigare punkten.

4.1 Fastighetsförsäljning

Kommunen har beslutat om portföljsättning av sina fastigheter. I portföljsättningen har man fastställt vilka fastigheter som ska säljas och vilka som ska rivas. I enlighet med portföljsättningen avstår kommunen från de fastigheter som är onödiga med tanke på dess kärnverksamhet. Man har gjort upp en plan för försäljning och rivning av fastigheter. Planen har uppdaterats år 2025. Genom fastighetsförsäljning får man försäljningsvinster av engångsnatur, och dessutom får man inbesparingar i underhållskostnaderna. Man har ökat personalresurser för att främja försäljningarna.

De kommunägda social- och hälsovårdsfastigheterna, som hyrts av Västra Nylands välfärdsområde, ska enligt lagen bolagiseras. Alternativet är försäljning av fastigheterna. Kommunen förhandlar under år 2025 med LUVN om förlängning av hyresavtalet. I princip täcker LUVN:s hyror de kostnader som underhållet av fastigheten medför samt intäkten från placerat kapital. Med försäljning av social- och hälsovårdsfastigheter kan man få försäljningsvinster av engångsnatur. Samtidigt minskar hyresintäkterna.

Kommunen äger 5 % av Kiinteistö Oy Kirkkonummen Kunnantalo och KEVA äger resten. Delat ägande orsakar onödig administration. Kommunen förhandlar om försäljning av sitt deläggande till KEVA. Köpet kan ge en försäljningsvinst av engångsnatur. Alternativt har kommunen också en möjlighet att under år 2026 lösa in kommunhuset helt till sin ägo.

Åtgärdsförslag:

- Försäljningen av kommunens fastigheter fortsätter enligt planen (2025–2030)

- beräknade konsekvenser: försäljningsvinsterna beaktade i kommunens budget, minskning av underhållskostnaderna totalt cirka 200 000 € (2025–2030)
- I fråga om de ARA-bostäder som direkt ägs av kommunen utreds avveckling av ARA-reglering och betalning av ARA-låneandelar före försäljning av bostäderna
 - beräknade konsekvenser: försäljningsvinster av engångsnatur
- Försäljning av social- och hälsovårdsfastigheterna utreds (2025–2026)
 - beräknade konsekvenser: försäljningsvinster av engångsnatur
- Försäljning av delägandet av kommunhuset eller inlösen av bygganden till egen och vidareförsäljning till placerare utreds (2025)
 - beräknade konsekvenser: försäljningsvinster eller lägre hyresnivå

4.2 Fastighetsskatteutredning

Kommunerna är fastighetsskattetagare. Fastighetsskatten bestäms enligt markens och byggnadernas värde. Kommunen har i uppgift att uppdatera registren med uppgifterna om marken samt byggnadernas storlek och egenskaper. Skatteförvaltningen fastställer beskattningsvärdena utifrån dessa uppgifter. Fastighetsskatten gäller både marken och byggnaderna. Jord- och skogsbruksmark och samt vattenområden omfattas inte av fastighetsskatten. Däremot omfattas lantgårdsbyggnader av fastighetsskatten.

I kommunen har man granskat registeruppgifterna så att de motsvarar den faktiska situationen för att skatterna ska bestämmas på rätta grunder. Kommunen har inventerat byggnader på över 15 m² som saknas i kommunens byggnadsregister. Det hittades över 2900 sådana byggnader. Dessa byggnader är ekonomibyggnader eller mycket gamla bostadsbyggnader som inte längre är bebodda. I genomsnitt är byggnadernas yta 60 m². Uppgifter om cirka 400 byggnader har korrigerats i kommunens byggnadsregister, och uppgifterna om cirka 2500 byggnader är ännu ogranskade. En del av de byggnader som saknas i kommunens byggnadsregister finns bland skattemyndighetens uppgifter. Genom en fastighetsskatteutredning skulle man alltså få cirka 2000 byggnader i skattemyndighetens register. Enligt en riktigivande beräkning skulle man få cirka 100 000 m² mera ekonomibyggnader i registret.

Åtgärdsförslag:

Fastighetsskatteutredningen slutförs

Beräkning av åtgärdens effektivitet:

Inverkan på fastighetsskatteinkomsterna inte nämnvärd på årsnivå.

4.3 Avgifter och taxor

I ekonomiscenariot har man räknat med ett antagande om tillväxt med en procent per år i höjningarna av avgifterna och taxorna. Detta innebär att avgiftshöjningar ska göras när levnadskostnadsindexet förändras. Avgifterna och taxorna uppdateras.

4.3.1 Dagvattenavgift

Dagvattenavgiften är en årsavgift som faktureras alla fastigheter i detaljplaneområdet och baserar sig på lagen om områdesanvändning. Det är fråga om en offentligrättslig avgift som man inte kan få befrielse från. Avgiften gäller alla fastigheter i detaljplaneområdet oavsett om dagvattnet leds genom infiltration i marken, till ett dike eller till en dagvattenbrunn. Avgiftsintäkten används i sin helhet för att täcka en del av kostnaderna för byggandet, planeringen och underhållet av dagvattensystemen i kommunen.

Införande av dagvattenavgiften grundar sig på lagen om områdesanvändning 13 a kap. 103 a §–103 o §.

Med dagvattenavgiften täcks kostnaderna för byggande och underhåll av dagvattensystemet samt planeringen och utvecklingen av det såväl på allmänna områden som på fastigheter. Kommunen kan hos ägarna eller innehavarna av fastigheter inom verkningsområdet för kommunens dagvattensystem ta ut årlig avgift för att täcka de kostnader som dagvattensystemet medfört för kommunen. Kommunen ska anta en taxa som innefattar grunderna för beräkning av avgiften. I regel kan byggda fastigheter på alla detaljplaneområden utom stranddetaljplaneområden faktureras en årlig dagvattenavgift, det finns ca 3 600 sådana fastigheter. Även fastigheter utanför detaljplaneområden skulle kunna faktureras en dagvattenavgift, om de ligger i området för kommunens dagvattennät och har anslutit sig eller kan ansluta sig till kommunens dagvattennät.

Intäkten av dagvattenavgiften kan beräknas uppgå till 380 000 €/år. I granskningen har man bara beaktat de fastigheter som ligger på detaljplaneområde, och i kalkylen har man använt 30 € som grundavgiftstaxa. Det mer exakta intäktsbeloppet kan granskas när dagvattentaxorna som påverkar intäktsbeloppet har fastställts och de fastigheter som omfattas av dagvattenavgiften har fastställts.

Åtgärdsförslag:

Vi bereder införande av dagvattenavgift.

Beräkning av åtgärdens effektivitet:

Intäkten av dagvattenavgiften kan beräknas uppgå till 380 000 €/år. Faktureringskostnaderna 25 000 €/år. Intäkterna används för underhåll och förbättring av dagvattensystemet.

4.3.2 Klientavgifter inom bildningstjänsterna

Avgifterna för småbarnspedagogik baserar sig på lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogik (1503/2016). Inkomstgränserna för klientavgifterna har under de senaste åren höjts så att allt färre familjer omfattas av den avgiftsbelagda småbarnspedagogiken. Trenden i statsstyrningen har varit i riktning mot avgiftsfri småbarnspedagogik. Eftersom kommunen inte kan fastställa dessa avgifter högre än vad som stadgas i lagen, är det inte realistiskt att förvänta en ökning av avgiftsintäkterna även om deltagandet ökade. På riksnivå minskade avgiftsintäkterna inom småbarnspedagogiken i kommunerna från år 2022 till år 2023: så mycket som 18,4 %. I Kyrkslätt har minskningen av intäkterna varit måttligare från år 2022 till år 2023 10,5 %. Detta tyder för sin del på att färre familjer än i genomsnitt i landets kommuner omfattas av avgiftsfrihet i Kyrkslätt.

Vissa kommuner har beslutat avstå från debitering av klientavgifter inom småbarnspedagogik som en åtgärd som stöder kommunens attraktionskraft. Om Kyrkslätt skulle besluta att erbjuda avgiftsfri småbarnspedagogik för alla familjer, bör man samtidigt beakta minskningen av bildningssektorns avgiftsintäkter (och ökningen av underskottet i verksamhetsbidraget) samt den sannolika effekten att efterfrågan på tjänster ökar. Behovet av att utöka tjänsternas omfattning skulle i sin tur öka personalbehovet och därmed lönekostnaderna. Dessutom skulle beslutet sannolikt påverka utvecklingen av servicenätet, det vill säga kommunen bör förbereda sig på ett ökat antal deltagare även vad gäller lokaler.

Läroplikten är avgiftsfri för eleven eller studeranden (lagen om grundläggande utbildning 1214/2020, 16 §). Den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen omfattas av läroplikten, och de ska till alla delar vara avgiftsfria för eleven eller studeranden. Kommunen kan dock ta ut avgifter för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen. Maximigränsen för dessa klientavgifter bestäms i lagen om grundläggande utbildning. För närvarande (hösten 2025) bereds en nationell lagändring som skulle höja avgiftstaket för morgon- och eftermiddagsverksamheten, och ändringen har föreslagits träda i kraft redan 1.1.2026. Genom denna höjning av avgifterna ger staten kommunerna möjlighet att kompensera nedskärningen i statsandelen som riktas till morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen.

Kyrkslätt kommun tar för närvarande ut kundavgifter för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen som ligger under det lagstadgade avgiftstaket. Inkomstgränserna för nedsättning och

efterskänkande av avgifterna för eftermiddagsverksamheten höjdes därtill i kommunen från och med 1.8.2024. Om den nya lagen och motsvarande nedskärning i statsandelarna träder i kraft, skulle en allt större del av finansieringen för verksamheten falla på kommunens eget ansvar. Bildningssektorn kommer under hösten 2025 att bereda ett förslag om höjning av kundavgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen. Vid beslutsfattandet är det dock viktigt att bedöma hur avgiftshöjningen påverkar barn och familjer, samt att beakta en eventuell ökning i efterfrågan på skolans klubbverksamhet och MyHobby-hobbyverksamhet.

Verksamheten enligt Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (i Kyrkslätt MyHobby- och Talent-verksamheten) och klubbverksamheten inom den grundläggande utbildningen ska vara avgiftsfri för deltagarna. För att genomföra dessa söks årligen statligt specialunderstöd.

Fritidstjänsterna i Kyrkslätt är delvis avgiftsbelagda. Avgifter tas ut för kurser på medborgarinstitutet, grundläggande konstundervisning, idrotts-, ungdoms-, kultur- och bibliotekstjänsterna. Om dessa avgifter beslutar bildnings- och välfärdsnämnden. När nivån på avgifterna fastställs ska grundlagens bestämmelse om kulturella rättigheter beaktas (731/1999, 16 §). Fritidstjänsternas roll i främjandet av välfärd och hälsa bland kommuninvånare i alla åldrar är väsentlig, och därför är det vid fastställande av avgifternas nivå viktigt att beakta alla kommuninvånares möjlighet att delta i tjänster oavsett ekonomisk ställning.

Som en del av effektivisering av kommunens ekonomi höjdes emellertid avgifterna inom fritidstjänsterna åren 2020–2021 totalt med 15 %. De momsbelagda avgifterna höjdes på nytt från och med 1.1.2025, då staten höjde mervärdesskattesatsen (normalskattesats 24 % -> 25,5 % och 10 % -> 14 %).

På fritidstjänsterna riktas å andra sidan kontinuerligt önskemål att utöka de avgiftsfria tjänsterna till exempel genom att öka antalet grupper som berättigar till avgiftsfrihet (ökning av antalet åldersklasser i avgiftsfri simning för äldre, omfattningen av specialsimkortet, det anhängiga initiativet om en avgiftsfri simmöjlighet för närståendevårdare, införande av Kaiku-kortet samt eventuell servicesedel för lämplig idrotts- eller kulturservice för personer med funktionsbegränsning). I samband med programmet för hållbar kommunekonomi är det viktigt att föra en strategisk diskussion bland kommunens beslutsfattare om avgiftsfriheten inom fritidstjänsterna. Att utöka eller bredda avgiftsfria grupper minskar bildningssektorns avgiftsintäkter och ökar därmed underskottet i verksamhetsbidraget, det vill säga den del av kostnaderna som täcks med skattemedel.

Kyrksläotts bildningstjänster, och särskilt de nya lokalerna, väcker intresse bland både inhemska och internationella besöksgrupper. För en del av grupperna arrangeras besöket av någon researrangör eller någon annan aktör. Tills vidare har lokalerna och verksamheten presenterats avgiftsfritt för dessa grupper, trots att tillfällena ger upphov till kostnader åtminstone när det gäller användningen av tjänsteinnehavarens arbetstid. De nya allaktivitetshuset och skolcentren förväntas locka fler besökare. Bildningstjänsterna håller på att utarbeta en gemensam anvisning som gäller ordnande av besök och som även kommer att innehålla en prislista. Effekten på sektorns inkomster skulle vara liten, men reformen är principiellt viktig och ändamålsenlig, och den följer även riktlinjerna i närliggande kommuner.

Åtgärdsförslag:

- Avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen höjs till det maximibelopp som lagen om grundläggande utbildning tillåter.
- Avgiftsfriheten av tjänster utvidgas inte att gälla nya tjänster eller kundgrupper, om ändringen inte baserar sig på lagstiftningens krav. När det gäller eventuella utvidgningar av sänkningar av avgifter bedöms de ekonomiska inverkningarna av lösningen noggrant.
- Principer för gruppbesök samt en prislista baserad på gruppstorlek och besökets längd ska utarbetas.

4.3.3 Bildningens hyresinkomster och användningsersättningar

För föreningar i Kyrkslätt är användningen av bildningens verksamhetslokaler, bland annat skolornas gymnastiksal, avgiftsfri. Å andra sidan ansöker samma föreningar årligen om bildnings- och välfärdsnämndens verksamhetsbidrag. Om kommunen började ta ut hyror av föreningar skulle det sannolikt innebära ett tryck att höja beloppet på de verksamhetsbidrag som delas ut.

I fråga om idrottstjänsterna får Kyrkslätt kommun hyresinkomster från vissa lokaler i simhallen och det uppvärmbara konstgräset. Biblioteken har knappt några hyresinkomster alls. Bildningsväsendet har påbörjat det preliminära arbetet med kartläggning och utarbetande av principerna och prislistan för uthyrning av allaktivitetssalen i Bildningens hus Lyyra och Mörnesalen i Fyyri. Underhållet av dessa lokaler och den tekniska vägledningen samt övervakningen under tillställningarna kommer att orsaka kostnader. Uthyrningspriserna kan utökas med en timtaxa för personalen i salen.

Åtgärdsförslag:

- Principerna för avgiftsfrihet och avgiftsbeläggning samt nivån på hyrorna för skolornas salar och andra lokaler inom bildningssektorn kommer att ses över i bildnings- och välfärdsnämnden.
- Uthyrningsprinciperna för Mörnesalen och allaktivitetssalen i Bildningens hus Lyyra utarbetas, och hyrorna fastställs så att de motsvarar hyrorna för kulturlokaler av motsvarande typ i närliggande kommuner. Dessutom definieras timpriser för det tekniska teamets arbete och den eventuella övriga arbetskraften.

4.3.4 Övriga hyresinkomster

Av mötesrummen i kommunhuset hyrs Kyrkslättssalen och Kajanus ut i liten grad även till utomstående aktörer på kvällar och veckoslut. För närvarande hyrs lokaler ut, och en avgift som bestämts av kommunstyrelsen ska tas ut för dem. Avkastningen för år 2024 har varit sammanlagt 1 200 euro. Trots den lilla mängden utomstående användning motsvarar de debiterade avgifterna inte användningsgraden.

Åtgärdsförslag:

Principerna och avgifterna för utomstående användning av mötesrummen i kommunhuset fastställs så att inkomsterna täcker åtminstone personalkostnaderna samt underhålls- och reparationskostnaderna på motsvarande sätt som med Mörnesalen och allaktivitetssalen i Bildningens hus Lyyra. För utomstående användning tas ut en avgift enligt beslutet.

Lokaltjänsternas hyresinkomster

När det gäller fastigheter som ägs av kommunen hyr kommunen ut sådana som den inte behöver för sitt eget bruk. Hyrorna är i huvudsak bundna till indexet, och nivån på dem justeras årligen. Avsikten är att sälja största delen av de uthyrda objekten, varvid hyresintäkterna minskar. Hyresintäkterna består huvudsakligen av lokaler som hyrs ut till LUVN (cirka 2 miljoner euro per år) samt av andra hyrda lokaler, cirka 1 miljon euro per år.

Åtgärdsförslag:

Vi fortsätter effektiviseringen av rumsanvändningen i kommunhuset, vi strävar efter att få en utomstående hyresgäst / utomstående hyresgäster till kommunhuset.

Beräknad effekt: 150 000 €/år

Arrendeintäkter

Arrendeintäkter är arrenden för tomter och andra markområden som kommunen arrenderar ut. Tomtarrende är ett alternativ till tomtförsäljning. Arrendeinkomsterna utgör en jämn och långvarig inkomstkälla för kommunen. Kommunens markarrendeintäkter uppgår till cirka 1 000 000 euro per år, och de förväntas öka i takt med nya tomtöverlåtelser.

4.4 Främjande av hälsa och välfärd

HYTE-koefficienten är en ny kalkyleringsfaktor som infördes i början av år 2023 som en del av kommunens statsandelar. Syftet med den är att uppmuntra kommuner att aktivt främja sina invånares välfärd och hälsa även efter vårdreformen.

Till kommunens uppgifter, så som utbildning, idrott, kosthållstjänster, kultur, planläggning och trafikarrangemang, hör skapande av förutsättningar för befolkningens välfärd och hälsa.

Indikatorerna i HYTE-koefficienten indelas i två delar: processindikatorerna, som beskriver verksamheten, och resultatindikatorerna, som beskriver resultaten. Processindikatorerna anknyter till grundskolor, idrott, kommunledningen och mäter i stor utsträckning ledarskapet, uppföljningen och bedömningen, resurserna samt främjandet av kommuninvånarnas delaktighet. Resultatindikatorerna mäter i sin tur förändringarna i befolkningens välfärd oh hälsa och bedömer på så sätt inverkningarna av kommunens åtgärder på invånarnas livskvalitet och hälsa.

År 2023 var Kyrksläatts kommuns HYTE-koefficient 62 (hela landet 67), varvid kommunen fick 720 000 euro för främjande av välfärd och hälsa.

Åtgärdsförslag:

Långsiktigt och tväradministrativt arbete är centralt i förbättrandet av HYTE-indikatorerna. HYTE-koefficienten uppmuntrar till ett mer systematiskt och omfattande främjande av välfärd och hälsa, vilket gynnar alla kommuninvånare och förbättrar deras livskvalitet. Denna nya kalkyleringsfaktor uppmuntrar att uppnå långsiktiga och hållbara förbättringar i kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Således är det viktigt att beakta hurdana inverningar eventuella åtgärder som riktas på främjande av kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt höjningen av avgifterna kan ha på icke-lagstadgade tjänster för kommuninvånare.

Kostnadseffekter:

I fortsättningen är det viktigt att också säkerställa att de faktorer som påverkar Kyrksläatts kommuns HYTE-koefficient rapporteras i rätt tid och korrekt för att statsandelen ska vara minst på samma nivå som år 2023 (720 000 euro) eller högre.

5 Programmet mål för att begränsa utgifterna

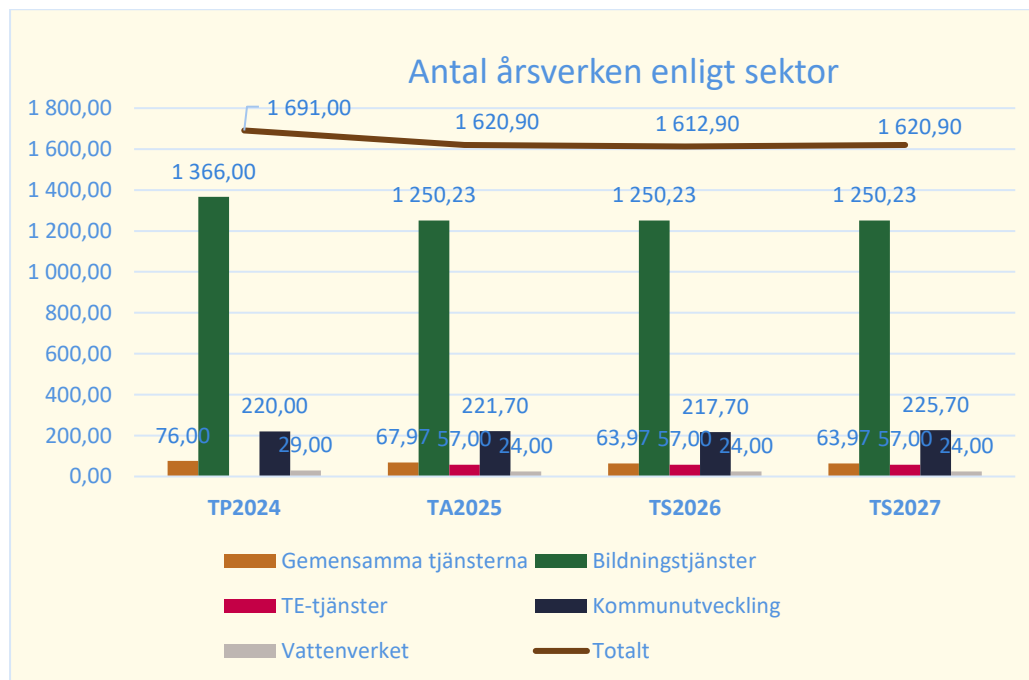
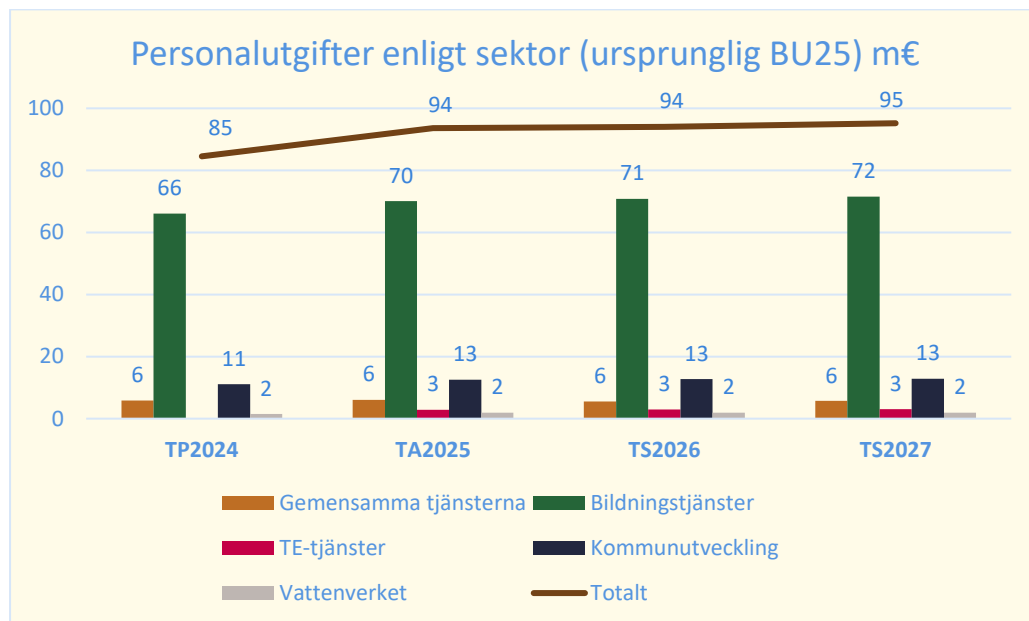
5.1 Personalorganisation

Från och med början av år 2025 tillhandahålls kommunens tjänster av bildningssektorn och kommunutvecklingssektorn (tidigare samhällstekniska sektorn). Sektorn för gemensamma tjänster svarar även i fortsättningen för de interna stödtjänsterna och styrningen.

Strukturella reformer kommer att planeras om kundernas behov, lagstadgade kommunala uppgifter eller servicereformer så kräver. För närvarande finns det inga identifierade behov av strukturella förändringar som påverkar hela organisationen.

5.1.1 Utvecklingen av personalstrukturen

An-tjänsterna inledde sin verksamhet från och med början av år 2025, vilket ökade antalet årsverken med 57. Fram till slutet av 2025 höjs antalet årsverken av det stora antalet tidsbegränsade anställningar. Antalet tidsbegränsade anställningar påverkas bland annat av att organiseringsättet inom IT är under utredning och för närvarande tillhandahålls IT-tjänster delvis med tidsbegränsad arbetskraft.

Antalet anställda planeras förbli oförändrat som helhet. Genom utvecklingsåtgärder säkerställs förändringar samt kompetensutveckling för att kunna genomföra förändrade tjänster med samma personalstyrka. Personalkostnaderna ökar till följd av nationella löneuppgörelser samt nivålöneändringen.

5.1.2 Hantering av förändringar i personalstrukturerna och åtgärder

Vi stöder hållbar tillväxt i kommunen genom att långsiktigt och ansvarsfullt stärka personalens kunskande, välbefinnande och delaktighet i förändringen. Planerade strukturella reformer (bl.a. digitalisering) skapar bestående förändringar när de genomförs proaktivt och i rätt tid. Genom förebyggande åtgärder kan man undvika kortsiktiga och plötsliga engångsåtgärder som påverkar personalen.

Vi använder aktivt olika metoder för att försöka genomföra de personalökningar och -strukturer som hållbar tillväxt förutsätter kostnadsneutralt. Detta innebär omsorgsfull planering och kombination av olika åtgärder som fastställs i samband med årsplaneringen. Lagstadgade förändringar i organisation av service samt förändringar i kund- och invånarantal påverkar personalkostnaderna, så effektiviteten kan inte följas och styras enbart ur ett absolut kostnadsperspektiv.

5.1.2.1 Långsiktiga strukturella förändringar och åtgärdsförslag

Genom proaktiv personalplanering kan arbetsbeskrivningar omformas och arbetsuppgifter omfördelas mellan den nuvarande personalen, vilket gör det möjligt att undvika nyanställningar vid avslutade anställningsförhållanden.

- Den proaktiva resursplaneringen fortsätter och förstärks.
- Som en del av resursplaneringsstrategin stärks processen för intern arbetsrotation, så att hela kommunens verksamhetspotential kan utnyttjas vid behov av arbetsrotation.
- Stärka processerna för avslutande av anställningsförhållanden och beviljande av besättningstillstånd, där det systematiskt bedöms mot resursplanen om uppgiften ska besättas, lämnas obesatt, när det är rätt tid att besätta uppgiften eller om uppgiftsbeskrivningen ska ändras, till exempel med hänsyn till förändringar i service och kundbehov eller effektivitet och produktivitetmöjligheter som digitaliseringen medför.

Genom att utveckla de anställdas kompetens förnyas och utvecklas serviceprocesserna och ger beredskap för förändringar i arbetsuppgifterna. Målet är fortsättningsvis att varje medarbetare i genomsnitt deltar i tre utbildningsdagar per år, samt att kompetensutveckling och lärande integreras i det dagliga arbetet.

- Under 2026–2027 satsas på att utveckla kommunövergripande strategiska förmågor, såsom: förändringsberedskap och proaktivitet, hållbar utveckling, ett helhetsinriktat ledarskap för välmående samt kundcentrerad tjänsteutveckling.
- Utöver detta utarbetar sektorerna och servicegrupperna egna planer för utveckling av yrkeskompetens.
- Samarbetet med utbildningsanordnare (bl.a. Omnia i Esbo och Helsingfors universitet) fortsätter gällande läroavtalsutbildningar och uppdatering av behörigheter.
- Kompetensutvecklingsdelen i det nya HR-systemet erbjuder en digital plattform för kompetensutveckling och ledning.

Effektivisering och digitalisering av processer kan frigöra arbetstid från rutinuppgifter till expertarbete eller frigöra resurser som kan riktas mot personalökningar. Till exempel kan användningen av robotik och artificiell intelligens minska behovet av manuellt arbete.

- De mest betydande digitaliseringsprojekten på kommunnivå är införandet av det nya HR-systemet år 2026 samt det planerade införandet av digital arkivering år 2027.

Löneutvecklingen hålls på samma nivå som den allmänna löneutvecklingen i kommunerna. För att undvika lönekonkurrens kan justeringspottarna användas för att korrigera lönemissförhållanden och bedömning av arbetets svårighetsgrad. Dessutom kan vissa uppgifter outsourcas eller hanteras i samarbete med andra organisationer, vilket kan ge kostnadsbesparingar och möjliggöra personalökningar utan extra kostnader.

- För att säkerställa likabehandling och en kontrollerad löneutveckling satsas det centralt på hanteringen av nivålönesystemet. Den lönearbetsgrupp som inrättats för att definiera nivålönesystemet fortsätter som uppföljningsgrupp för modellen.
- Personalförmånerna förblir oförändrade, med undantag för att fritidsförsäkringen slopas när distansarbetsförsäkringen träder i kraft år 2026 som en del av kommunens samlade försäkringsupphandling.

Satsningen på personalens välbefinnande fortsätter. Cheferna stöds och det nära samarbetet med företagshälsovården fortsätter för att öka det övergripande välbefinnandet och minska sjukfrånvaron och -kostnaderna. Vi vill satsa på förebyggande åtgärder och riskhantering.

- Programmet för ett helhetsinriktat ledarskap för välmående kommer att ge varje medarbetare och chef förmåga att proaktivt leda sitt eget och teamets välmående.
- Regelbundna kommunövergripande Pulsenkäter inleds år 2025 och fortsätter därefter för att ge indikativ och förebyggande information om utvecklingen av teamens välmående.
- Arbets säkerhetens verksamhetsmodeller och processer utvecklas för att möta utmaningarna i arbetsvardagen och omgivningen.
- Ett mångfaldsbaserat arbetsförmågeledarskap utvecklas för att möta olika behov – t.ex. olika åldersgrupper och livssituationer.

5.1.2.2 Kortfristiga engångsåtgärder

Inom åtgärdsarsenalen kan kortsiktiga personalkostnadsbesparingar bedömas årligen i samband med budgeteringen, som en sista utväg genom samarbetsförfarande, om ovan nämnda strukturella reformer inte genomförs eller visar sig otillräckliga. Åtgärdsarsenalen omfattar:

- Permittering, i uppgifter där permittering inte medför högre kostnader än besparingen, t.ex. i form av behov av vikarier
- Byte av semesterpenning mot ledighet
- Avstående från semesterpenning
- Övertidsförbud
- Nedsärning av icke-lagstadgade personalförmåner, t.ex. avskaffande av motionsförmån och/eller minskning av företagshälsovårdstjänster.
- Nedsärning av utbildning
- Uppsägning av anställningsförhållande

Eftersom dessa åtgärder, utöver den positiva kortsiktiga ekonomiska effekten, har negativa konsekvenser för kommuninvånarnas tjänster och personalen, övervägs deras införande genom separat konsekvensbedömning och samarbetsförfarande.

Utvärdering av ekonomiska effekter

De planerade åtgärderna kommer att påverka på följande sätt:

- Effekter av satsningar på kompetensutveckling och arbetsvälmående:
 - Produktivitet (tjänsternas kvalitet och genomslag / antal anställda)
 - Effektivitet (antal kunder / antal anställda)
 - Minskning av sjukfrånvaro och dess kostnader (beräknad besparing: 400 000 € per år om sjukfrånvaron minskar med en dag för hela kommunens personal)
- Proaktiv resursplanering möjliggör omvärdering av besättning av uppgiften vid avslutade anställningar
 - Minskade personalkostnader om tjänsten inte återbesätts – i genomsnitt cirka 50 000 € årlig besparing per uppgift
- Digitalisering
 - Personalstyrkan förblir oförändrad även om servicenätet och tjänsterna utvecklas. Alternativt minskade personalkostnader om tjänster inte återbesätts.
- Personalförmåner:
 - 2026: Avskaffande av fritidsförsäkring: 50 000 € minskning i den årliga driftsbudgeten. Distansarbetsförsäkring införs som ny försäkring och täcker distansarbete som en del av kommunens försäkringsskydd.

5.1.2.3 Bildningstjänster

Bildningssektorns ledning och förvaltning följer proaktivt förändringar i servicebehovet i takt med att kommunens befolkningsantal och -struktur förändras. Prognoserna för antalet elever inom den grundläggande utbildningen är rätt goda för de kommande sju åren. Migration, vissa särskilda specialarrangemang (t.ex. behovet av undervisning som ordnas enligt verksamhetsområde) och förändringar i lagstiftning och andra normer är svårare att förutse när det gäller den grundläggande utbildningen.

Det att Kyrksläotts befolkning blir äldre kommer att öka antalet användare och efterfrågan på fritidstjänster under de kommande åren. Till exempel kommer efterfrågan på idrottsinstruktion och önskemål om utökade öppettider för bibliotek, simhallar och ungdomslokaler att öka i takt med befolkningstillväxten. I vissa fritidstjänster är personalstyrkan redan underdimensionerad, vilket gör tjänsterna sårbara (tjänster stängs för invånarna om en anställd blir sjuk). Färdigställandet av Bildningens hus Lyyra kommer att kräva ytterligare personal för att möjliggöra användningen av lokalerna (vaktmästartjänster, tekniskt team för salarna etc.). Förberedelserna inför jubileumsåret 2030 kommer också att öka personalbehovet, till exempel inom kultur- och evenemangsproduktion. När det gäller dessa personalbehov övervägs noggrant vilka uppgifter som kommer att vara permanenta och vilka som kommer att vara tidsbegränsade. Behovet av tolk- och översättningstjänster förväntas också öka då befolkningen är allt mer flerspråkig.

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård är det kommunens ansvar att bedriva förebyggande mental- och missbrukarvårdsarbete som omfattar hela befolkningen. I Kyrkslätt finns det för närvarande varken en tjänst eller en person som ansvarar för denna uppgift. Som en del av budgetförslagen för 2025 föreslår sektorn att en ny så kallad EMPT-tjänst (förebyggande mental- och missbrukarvård) inrättas inom fritidstjänsterna.

Bedömningen av servicebehovet inom småbarnspedagogiken påverkas av den sannolika ökningen i deltagandegraden. Under år 2024 ökade deltagandegraden inom den finskspråkiga småbarnspedagogiken med 1,5 procentenheter till 75 procent. Även MDI:s befolkningsprognos från juni 2025 lyfter fram servicebehovet inom småbarnspedagogiken som en väsentlig faktor att beakta. Antalet deltagare i småbarnspedagogiken varierar också mellan olika månader under kalenderåret. Nationella normförändringar (som ändringar i klientavgifter) påverkar också familjernas beslut, så prognostisering och uppföljning ska vara kontinuerliga. Dessutom råder det nationellt brist på behörig personal inom småbarnspedagogiken, och konkurrensen om kompetent personal är hård i västra Nyland. Detta skapar ett tryck på lokala lösningar, inte bara gällande lönenivåer utan även andra faktorer som påverkar arbetsgivarens attraktions- och kvarhållningskraft.

Lagen om småbarnspedagogik, som trädde i kraft 1.8.2018, förutsätter att kommunerna senast år 2030 utvecklar sin personalstruktur så att minst två tredjedelar ska ha behörighet som lärare eller socionom inom småbarnspedagogik, varav minst hälften ska ha behörighet som lärare inom småbarnspedagogik. Årligen ändras befattningar som barnskötare som blir lediga till befattningar som lärare eller socionom inom småbarnspedagogik. Detta krav på höjd utbildningsnivå ökar naturligtvis löneutgifterna inom småbarnspedagogiken. Dessutom har dimensioneringarna inom småbarnspedagogiken justerats så att man inte ens tillfälligt får avvika från minimidimensioneringen. Därför har kommunerna varit tvungna att skaffa sig en ambulerande personalresurs för att kunna reagera på plötslig frånvaro på det sätt som lagen förutsätter.

Antalet anställda, utbildningskraven för olika uppgifter och personalstrukturen i enheterna inom utbildningstjänsterna är till stor del definierade av lagstiftningen eller nära kopplade till den. Största delen av bildningens personal anställs i tjänsteförhållande som gäller tills vidare. Om servicebehoven minskar kan man påverka antalet anställda genom att utnyttja de tjänster som blir lediga när någon säger upp sig. Inom kommunen kan man också överföra placeringen av en tjänst till en annan enhet.

I fråga om utbildningstjänsterna visar befolkningsprognoserna och utfallet av elevantalet en minskning av servicebehovet under de kommande åren. Bildningsväsendet har i stor utsträckning utrett skillnaderna i de skolspecifika enhetskostnaderna år 2022. Förutom de lokala lösningarna med timfördelningen inom den grundläggande utbildningen fick också de stora skillnaderna i tjänstestrukturerna mellan skolorna uppmärksamhet. Utifrån resultaten av utredningen har bildningsväsendet genomfört följande strukturella utvecklingsåtgärder:

- Timfördelningen inom den grundläggande utbildningen har komprimerats till den nivå som fastställs i statsrådets förordning. Med andra ord har man avstått från de kommunspecifika helt självfinansierade tilläggstimmarna från och med 1.8.2024. Övergångsperioden för denna reform har avslutats helt 31.7.2025, och kommunen följer nu den minimitimmängd för grundläggande utbildning som fastställts i statsrådets förordning.
- Elevbaserad budgetering har införts i fastställandet av de skolspecifika budgeterna inom den grundläggande utbildningen (bestämmande av personalanslagen enligt elevantalet och behovet av stöd), inom den finskspråkiga utbildningen från och med 1.1.2023 och inom den svenskspråkiga från och med 1.1.2024. Tidigare räknades anslagen för skolorna enligt de undervisningstjänster som placerats dit.
- Den finskspråkiga grundläggande utbildningen har övergått från skolspecifika elevområden till områdesvis elevantagning, varvid de undervisningsgrupper som börjar kan bildas på ett mer ändamålsenligt sätt enligt skolornas lokaler och personal (vs. underutnyttjande eller överstora grupper).

Med ovan nämnda åtgärder har man strävat efter att förenhetliga enhetspriserna för undervisning i hela kommunens område, inrikta undervisningsresursen till alla elever i kommunen på ett så jämnt sätt som möjligt enligt den riksomfattande normstyrningen samt för att stöda skolornas ledning i förutseende personal- och ekonomiplaneringsarbete. I budgeteringen och koefficienterna för den elevbaserade beräkningen har man beaktat särdragen i den svenskspråkiga utbildningen, och på basis av dessa får kommunen höjd statsandel. Utredningen förnyas under år 2025 för att få uppdaterad information om effekterna av redan genomförda åtgärder samt om eventuella andra faktorer som orsakar kostnadsskillnader.

Som en del av det förutseende ledarskapet för de finsk- och svenskspråkiga utbildningstjänsterna skolspecifika förhandlingar om elevantalen för det kommande läsåret och om tjänstestrukturen för varje skola varje höst. På basis av dessa diskussioner avgörs vilka av de tjänster som eventuellt blir lediga lämnas obesatta, vilka som öppnas för permanent besättning, vilka som besätts för viss tid och vilka tjänster som det är ändamålsenligt att flytta till en annan enhet i enlighet med förändringen i elevantalet. Genom detta förfarande förutser utbildningstjänsterna tillsammans med skolorna förändringar i servicebehovet samt inriktar personalresurserna aktuellt enligt arbets- och tjänstekollektivavtal.

Den nationella reformen av stödet för lärande inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen trädde i kraft 1.8.2025, och den har förväntat tydliggjort dimensioneringen av stödet, särskilt gällande gruppstorlekar och antalet speciallärare. Inom förskoleundervisningen och den svenskspråkiga undervisningen i Kyrkslätt motsvarar den nuvarande situationen de resurser som reformen kräver. Däremot måste antalet

speciallärartjänster ökas inom den finskspråkiga undervisningen och gymnasieutbildningen för att dimensioneringen ska motsvara de nationella föreskrifterna. Med andra ord, även om elevantalet inom den grundläggande utbildningen minskar, kommer det totala antalet undervisningspersonal inte att minska i den utsträckning som tidigare förutsetts.

Kommunernas kostnader för småbarnspedagogik och utbildning har på grund av ändringarna i lagstiftningen och den för arbetsgivaren dyra löneuppgörelsen år 2023 ökat betydligt på riksnivå. Kostnaderna för daghemsverksamhet inom småbarnspedagogiken ökade från år 2022 till år 2023 i genomsnitt 16,2 % och för den grundläggande utbildningen 10 %. Kyrksläatts kommuns bildningstjänster lyckades samtidigt hålla ökningen av kostnaderna på måttlig nivå, utgifterna för småbarnspedagogiken ökade 8 % och för den grundläggande utbildningen 3,4 %.

Åtgärdsförslag:

- Utredningen om enhetspriserna för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen förnyas år 2025 för att observera eventuella nya utvecklingsobjekt och för att bedöma de ekonomiska effekterna av de åtgärder som redan vidtagits.
- I årskurserna 7–9 inom den grundläggande utbildningen fastställs en minimistorlek för tillvalsämnesgrupperna som börjar.
- De kommunvisa tilläggstjänsterna inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken, som gäller tjänsternas omfattning eller kvalitet, kartläggs med avseende på kostnader och effektivitet, och presenteras för beslutsfattarna för bedömning av deras fortsättning.
- Specialklassundervisningen på kommunnivå (studier enligt verksamhetsområde eller stark stödform) koncentreras på Gesterby skolcentrums område, vilket möjliggör organisering av morgon- och eftermiddagsverksamheten som gemensam verksamhet mellan språkgrupperna, flexibel användning av lokalerna och anordningarna, delning av personalens kunskande över enhetsgränserna (vs. skilda lösningar för den finskspråkiga och den svenskspråkiga utbildningen på olika verksamhetsställen), samt integration av eleven i egen språk- och åldersgrupp.

5.1.2.4 Kommunutvecklingssektorn

Kyrksläatts kommun förnyade in organisation i början av år 2025. Arbetskraftstjänsterna ordnas inom den nya kommunutvecklingssektorn, som bildades genom att den tidigare samhällstekniska sektorn tog över sysselsättnings- och näringsfrågorna. Servicegruppen för sysselsättningsområdets tjänster inom kommunutvecklingssektorn ansvarar för de arbetskraftstjänster som överförs från staten för Kyrksläatts, Vichtis och Sjundeå kommuners del samt för integrationsservicen i Kyrkslätt och Sjundeå kommuner. Servicegruppen för livskraftstjänster svarar för kommunens planläggning, markanvändning, näringslivs- och turismtjänster, byggnadstillsyn och miljövård samt geodatatjänster. Målet är att organisationsreformen ökar förmågan att betjäna bättre inom etableringstjänsterna för företag och bidrar till investeringar i kommunen.

Under de närmaste åren orsakas det största behovet av ändring inom kommunutvecklingssektorn av genomförandet av nya husbyggnadsprojekt med livscykelmodellen, där de städ- och fastighetstjänster som tidigare sköts i objekten som kommunens eget arbete blir en extern tjänst. Man strävar efter att genomföra ändringen genom att personal går i pension och genom vanlig omsättning.

5.1.2.5 Gemensamma tjänsterna

Gemensamma tjänsterna stöder den resultatgivande verksamheten hos sektorerna, styr och följer att målen uppfylls, tillhandahåller sakkunnigtjänster för att stöda beslutsfattandet och ledningen i kommunen, svarar för den strategiska planeringen i kommunen och handhar berednings- och verkställighetsuppgifterna för flera

förtroendeorgan. Gemensamma tjänster producerar bland annat olika förvaltnings- och stödtjänster, ekonomi- och upphandlingstjänster och personaltjänster.

Man har sedan slutet av år 2022 strävat efter att systematiskt utveckla gemensamma tjänsternas verksamhet samt öka såväl organisationens som personalens resiliens. Målet har varit att ännu bättre än förr svara mot de interna kundernas behov och anpassa sig efter den föränderliga verksamhetsmiljön. Uppgiftsbeskrivningarna, arbetsuppgifterna och ansvaren har preciserats. Det har varit nödvändigt och ändamålsenligt att stärka personalresurserna inom vissa verksamheter, medan man på annat håll har kunnat allokera dem på nytt. Till följd av både interna och externa förändringar i verksamhetsmiljön måste sättet att organisera tjänster regelbundet utvärderas. För informationsförvaltningens tjänster har en utredning om organisationssätt genomförts i början av 2025. Informationsförvaltningens roll och arbetssätt kommer att förändras, och i framtiden kommer kommunen i allt högre grad att fungera som arrangör snarare än producent av IT-tjänster. I och med outsourcing av tjänster måste personalstyrkan, rollerna och kompetensen definieras på nytt. Förberedelserna för ändringar i lagstiftningen om interna enheter har lett till att kommunens ekonomitjänster har lagts ut, vilket kräver upphandling av tjänsten år 2026 – då kan även organisationssättet omvärderas. Målet är att genomföra nödvändiga förändringar så kostnadseffektivt som möjligt. För informationsförvaltningen kommer kostnaderna sannolikt att öka, även om personalstyrkan inte växer.

5.2 Förtroendeorganisationen

Organiseringen av beslutsfattandet har utvecklats i förhållande till de förnyade kommunala tjänsterna (jfr. ändringarna i personalorganisationen i början av år 2025). Antalet fullmäktigeledamöter är under fullmäktigeperioden 2025–2029 51 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Som en del av programmet för hållbar kommunekonomi har följande ändringar gjorts i förtroendeorgansstrukturen: Förändringarna har slagits fast i kommunens förvaltningsstadga, som trädde i kraft 16.6.2025. Ändringarnas kostnadseffekt är ca 25 000 euro/år.

5.3 Köp - tjänster, material och förnödenheter

Köp av tjänster är en central del av kommunens verksamhet, och effektiv hantering av dem är viktig. Köpen av tjänster ska vara kostnadseffektiva, och med hjälp av dem kan man effektivt allokera resurser till de viktigaste tjänsterna. Målet är att man får konkurrenskraftigare köp av tjänster och nya serviceavtal bland annat genom att utnyttja gemensamma upphandlingar eller genom att granska kvalitetskriterierna så att de är ändamålsenliga i förhållande till den service som ska upphandlas.

Cirkulär ekonomi främjas bland annat genom att placera lösa möbler och utrustning i ersättande undervisningslokaler till andra skolor, vilket skulle minska behovet av anskaffning av nya möbler. Om man måste förstöra möblerna måste man vara beredd på kostnaderna för förstörelse. Om möblerna kan istandsättas kan istandsättningen eventuellt genomföras i samarbete med Omnian ammattiopisto eller någon försäljare av lösa möbler inom ramavtalet. Kommunen har inte längre några möbelreparatörer; man kan fundera på att återinföra denna funktion om kommunen har ändamålsenliga lager- och arbetsutrymmen att anvisa. Kiertonet används för avlägsnande av möbler.

Man främjar cirkulär ekonomi även vid IT-upphandlingar, till exempel vid upphandling av bärbara datorer för gymnasiestuderande på det gemensamma campuset. I fråga om AV-upphandlingar utreds till exempel ändring av investeringarna i presentationsteknik för undervisningslokaler till exempel till leasing- eller finansieringsleasingupphandling.

5.3.1 Gemensamma tjänster

Gemensamma tjänsterna producerar interna tjänster för den övriga kommunorganisationen och erbjuder samtidigt olika system som stöd för arbetet. Den interna serviceproduktionen kompletteras och stöds genom att köpa

externa experttjänster bland annat när det gäller ekonomitjänster, juridiska tjänster och olika utredningar. Det är nödvändigt att regelbundet jämföra kostnaderna för de tjänster som ordnas som egen produktion inklusive systemkostnaderna med köpt verksamhet såväl ur kostnads- som driftsäkerhetsperspektiv.

5.3.2 Den privata småbarnspedagogikens serviceproduktion

Kyrksläotts kommun ordnar småbarnspedagogiska tjänster förutom som egen verksamhet också via privat serviceproduktion. Den privata småbarnspedagogikens andel av hela serviceproduktionen styrs planerat och kontrollerat med beaktande av kommunens försörjningsberedskap och kundens valmöjligheter. Kyrksläotts kommunfullmäktige har beslutat att andelen privat småbarnspedagogik av serviceproduktionen är 25–30 %. Den privata småbarnspedagogiken stöds med servicesedel.

De privata serviceproducenternas verksamhetsförutsättningar följs aktivt och kontinuerligt. Man har stärkt företagets verksamhetsförutsättningar genom att förbättra villkoren för servicesedel. Servicesedelns grundvärde har höjts från 900 euro till 935 euro, och detta har ökat kostnaderna för servicesedeln från och med 1.1.2025. Det förväntas också en indexförhöjning av servicesedelns värde fr.o.m. 1.1.2026. Ersättningen för förskoleundervisning som ordnas av privata daghem har justerats från och med 1.1.2025. För att den privata serviceproduktionen ska hållas på samma nivå måste man kontinuerligt granska servicenätet och den kommunala rumskapaciteten. Dessutom ska de eftersträlvade andelarna inom kommunen och den privata sektorn styras kontrollerat och planerat och tillräckligheten av resurserna säkerställas. Detta innebär bland annat planering och beredskap som baseras på barnprognoser och försörjningsberedskap, reglering som gäller överlåtelse av arrendetomter hos kommunen och anpassning av kommunens egen serviceproduktion.

Den privata serviceproduktionen kompletterar den kommunala servicen genom att erbjuda kunderna en valmöjlighet. Eftersom verksamhetsmiljön är mycket komplicerad och ständigt förändras måste också servicesedelsystemets funktion, sedelns värde och koefficienter granskas regelbundet och den kommunala anordnaren måste övervaka den privata småbarnspedagogikens kvalitet. Vid anskaffning av service från någon annan serviceproducent ska kommunen dock försäkra sig om att servicen motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet. Med andra ord gäller kommunens styrnings- och övervakningsskyldighet även dess privata daghem (Lagen om småbarnspedagogik (2018/540) 5 § 2 mom.). Förbättring av verksamhetsförutsättningarna och rådgivningen till, styrningen av och övervakningen av den privata småbarnspedagogiken kräver ekonomiska resurser. Om servicesedelsystemet utvidgades skulle man vara tvungen att öka resursen för rådgivning till, styrning av och övervakning av de småbarnspedagogiska tjänsterna.

5.3.3 Skolskjutsar och beställningstrafik

Enligt 32 § i lagen om grundläggande utbildning har en elev i grundläggande utbildning rätt till fri transport när skolvägen är längre än fem kilometer eller om den vägen med beaktande av elevens ålder och andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Förpliktelsen att ordna fri transport gäller också förskoleundervisning. Ända till år 2018 hade Kyrkslätt beviljat elever i årskurserna 1–3 avgiftsfri skolskjuts redan för en skolväg på tre kilometer eller längre. Denna kommunspecifika lösning slopades, och numera följer kommunen det resekriterium om fem kilometer som fastställs i lagen om grundläggande utbildning.

I Kyrkslätt ordnas skolskjutsarna som köpt tjänst. Den senaste upphandlingen enligt ramavtalet startade hösten 2024. Nästa konkurrensutsättning som gäller upphandlingen genomförs sannolikt våren 2026. Kommunen har också en möjlighet att utnyttja optionsåret i det nuvarande avtalet, varvid konkurrensutsättningen skulle ske våren 2027. I den kommande upphandlingen finns en möjlighet att överväga övergång till elevspecifik eller kilometerbaserad prissättning, om dessa verkar vara fördelaktigare. Upphandlingsavtalet är nu ruttbaserat, vilket gör det möjligt att nya elever kan få skjuts på rutterna utan extra kostnader.

För närvarande har kommunen inget gällande upphandlingsavtal om beställningstransport trots att behovet återkommer varje år.

Åtgärdsförslag:

- Man genomför en gemensam konkurrensutsättning av beställningstransport i kommunen till exempel när det gäller skolornas och daghemmens utflykter, transporter till simhallen och eventuella transporter till ersättande lokaler
- När det gäller den kommande upphandlingen av skolskjutsar utreds en elevspecifik och kilometerbaserad prissättningsmodell vid sidan om och som alternativ till den ruttbaserade prissättningen

5.3.4 Köp av tjänster inom kommunutvecklingssektorn

Inom kommunutvecklingssektorn utgör köpen av tjänster (totalt ca 18,6 milj. €) cirka 44,5 % av kostnaderna. Köpen av tjänster baserar sig i hög grad på fleråriga avtal.

Fastighetsunderhålls- och fastighetsservicetjänster

Inom lokaltjänsterna är köpen av tjänster (totalt cirka 5,53 milj. euro) i huvudsak fastighetsunderhållstjänster (cirka 4,6 milj. euro) såsom fastighetsreparationer som påverkar driftsekonomi. Avtalen om utlagd fastighetsskötsel samt underhåll av gårdar är fleråriga avtal. Efter att de byggnader som byggs som livscykelprojekt (Wigge, Bildningens hus Lyyra och Nissnikuhuset) tagits i bruk ökar köpen av tjänster. Sakkunnigtjänster köps som arbeten av engångsnatur för ca 0,24 milj. euro. I köpen av tjänster ingår även ICT-tjänster (licenser för datasystem mm., som baserar sig på fleråriga avtal)

Städ- och kosthållstjänster

De mest betydande köpen av tjänster inom städ- och kosthållstjänsterna är köpta tjänster inom städtjänsterna (0,96 milj. €) och transporttjänster inom kosthållstjänsterna (0,1 milj. €). Efter att de byggnader (Wigge, Bildningens hus Lyyra och Nissnikuhuset) som byggs som livscykelprojekt tagits i bruk kommer volymen av köpta tjänster inom städtjänsterna att öka till cirka 1,6 miljoner euro.

Livskraftstjänsternas sakkunnigtjänster

Inom livskraftstjänsterna är köpen av tjänster (totalt cirka 0,3 milj. €) i huvudsak sakkunnigtjänster med anknytning till projektspecifika planer och utredningar inom planläggning, markpolitik och näringspolitik, byggnadstillsyn och miljövård samt fastighetsbildning (lantmäteriverket). Dessutom köp av ICT-tjänster, som är licens- och utvecklingskostnader för datasystem och baserar sig på fleråriga avtal.

Miljöhälsotjänster (övervakning enligt livsmedels-, hälsoskydds- och tobakslagen samt uppgifter enligt veterinärvårdslagen, cirka 0,28 milj. euro) köps från Esbo enligt samarbetsavtalet mellan kommunerna.

Gatuunderhåll och skötsel av allmänna områden

Köpen av tjänster inom infratjänsterna är cirka 2,6 miljoner euro, varav de största posterna är underhåll av trafikområden som sköts genom fleråriga avtal, samt skötsel av närreklamationsområden och underhåll av dagvattenssystemet. Sakkunnigtjänster är stöd till kundbetjäningen samt olika utredningar och planer som verksamheten förutsätter (köpen av ICT-tjänster är licenser för datasystem mm. som verksamheten förutsätter och baserar sig på fleråriga avtal).

Avloppsrening

Den mest betydande av köpta tjänster inom Kyrksläotts Vatten (totalt cirka 3,8 milj. €) är rengöring av avloppsvatten, som köps från HRM (ca 2,7 milj. €).

Sysselsättningsområdets tjänster

Inom sysselsättningsområdets tjänster används köpta tjänster i fråga om arbetskraftsutbildning och integrationsutbildning. De köpta tjänsternas andel är cirka en tredjedel.

HRT

Kollektivtrafik (HRT): Kostnaderna för Helsingforsregionens trafik (HRT) har ökat kraftigt för Kyrksläotts kommun under de senaste åren. Enligt bokslutsprognosen skulle Kyrksläotts kommunandel år 2024 vara 8,196 € (subventionsgrad 52,3 %). Enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan är kommunandelen cirka 8,7–8,87 miljoner euro under åren 2025–2027 utan underskott eller överskott från tidigare år. Kyrksläotts kommunvisa överskott används under den kommande verksamhets- och ekonomiperioden för att minska kommunandelen. Kostnaderna för kollektivtrafik i Kyrkslätt har ökat av ökningen i antalet passagerare från Kyrkslätt i HRT-områdets kollektivtrafik. Infrastrukturkostnaderna för metrotrafiken har avsevärt ökat Kyrksläotts kommunandel, men metron ger inte Kyrksläottsborna förbättring i servicenivån. Enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan skulle Kyrksläotts kommunandel år 2026 vara 8,71 milj. € och år 2027 8,84 milj. €. Kyrksläotts subventionsgrad beräknas vara 52,4 % år 2025. Åren 2026–2027 skulle den vara cirka 51,5 %. Kommunen har fastställt att nivån på kommunandelar är acceptabel när subventionsgraden är högst 50 %. Kommunen har föreslagit att HRT ska vidta för anpassning av ekonomin och utveckla linjenätet i tid så att Kyrksläotts kommunandelar inte ökar betydligt jämfört med nuläget och subventioneringsgraden hålls under 50 % också på medellång sikt åren 2030 och 2035.

Utan inverkan av HRT:s infrastruktursystem skulle Kyrksläotts kommunandel vara cirka 6,3 milj. euro, subventionsgraden 43,5 %. Kommunen anser att det är mycket viktigt att de ekonomiska problemen med infrastruktursystemet som utmanar balansen i HRT:s ekonomi och höjer biljettpriserna eller kommunandelarna på oskäligt hög nivå löses så fort som möjligt. Man har vaknat inför problemen med infrastruktursystemmodellen på grund av de ekonomiska inverkningarna av stora investeringsprojekt (bl.a. Västmetron, snabbspårvagn 15). Kommunen bör särskilt uppmärksamma intressebevakning och stärka kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

Åtgärdsförslag:

- Intressebevakning, målet är reform av HRT:s finanssystem samt bedömning och utveckling av Kyrksläotts linjenät tillsammans med HRT.
- Intensifiering av kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

5.4 Kommunsamarbete

Kommunen leds inte längre som en enstaka enhet, utan i flera olika slags kommunnätverk. De största förändringarna i kommunerna, välfärdsområdesreformen och övergången av arbets- och näringsstjänsterna till kommunerna, innebär att kommunens centrala lagstadgade uppgift, främjande av välfärd och hälsa, genomförs i samarbete med välfärdsområdet och arbetskraftstjänsterna ordnas i sysselsättningsområden. C10-kommunerna har verksamhet i samma Västra Nylands välfärdsområde. Kyrkslätt bildar tillsammans med Vichtis och Sjundeå ett gemensamt sysselsättningsområde där Kyrkslätt fungerar som ansvarskommun från och med 1.1.2025.

Kollektivtrafiken ordnas tillsammans med Helsingforsregionens trafik. Kuuma-kommunerna är tio kommuner som omger Helsingfors, Vanda och Esbo. Kuumas centrala uppgift är att övervaka utvecklingen av markanvändningen, boendet och trafiken i den egna regionen. Samarbetet mellan och verksamheten i kommunerna i KUUMA-regionen

stöder sig på regionens gemensamma intressebevakning och marknadsföring. Alla åtgärder och projekt siktar på att stärka regionens konkurrenskraft, kändhet och intressebevakningsställning. Yrkesutbildningen på andra stadiet i Kyrksläotts kommun ordnas tillsammans med utbildningssamkommunerna Omnia, Luksia och Practicum, som även kommer att spela en viktig roll i ändringen i arbets- och näringstjänsterna. Dessutom har Kyrkslätt förbundit sig bland annat till HINKU-kommunerna, Unicefs nätverk Barnvänlig kommun och Rättvis handel-kommuner.

För att kommunen ska lyckas med sitt uppdrag ska den lyckas i nätverk och uppnå centrala mål tillsammans med nätverken. Ledandet av nätverken är en komplicerad och mångfasetterad process där betydelsen av samarbete, koordinering och förtroende mellan de övriga medlemmarna i organisationen eller nätverket framhävs. Målet är att öka kommunsamarbetet för att verksamheten ska effektiviseras och för att få tillgång till skalavkastningarna samt för att driftsäkerheten ska öka. Samarbete med andra kommuner kan medföra synergieffekter och förbättra tjänsternas tillgång, kvalitet och driftsäkerhet. Kommunen samarbetar med Sjundeå när det gäller integration, bildning och översättningstjänster. Några andra samarbetsobjekt att granska med närmommuner kan vara bland annat löneräkningstjänster och upphandlingstjänster.

5.5 Bedömning av former av serviceproduktion

I kommunen har man utarbetat en plan för strategisk utveckling. I planen har man bedömt de centrala tjänsterna i Kyrksläotts kommun. I planen beskrivs bland annat nuläget med tjänsterna, framtida omställningsbehov och utmaningar samt produktionsformer. Formerna av serviceproduktion bedöms till exempel i fråga om eventuella utläggningar. Planen för strategisk utveckling ingår som bilaga till programmet för hållbar kommunekonomi (Bilaga 1).

Utläggning av egen serviceproduktion till köpt tjänst kan bedömas i sådana tjänster som har en fungerande marknad med privata serviceproducenter. Vid utläggning är det dock viktigt att säkerställa att kommunen bibehåller styrningsmakten och kontrollen vad gäller utlagda tjänster, vilket i praktiken innebär reservering av en personalresurs för uppgiften i fråga.

5.5.1 Gemensamma tjänster

I fråga om de gemensamma tjänsterna har det ändamålsenliga förhållandet mellan IT-förvaltningens egen serviceproduktion och köpta tjänster utretts under våren 2025. I nuläget produceras bland annat hantering av anordningarnas livscykel och helpdesk-funktionerna, planeringen och styrningen samt hanteringen av servrarna som kommunens egen verksamhet. Utlagda tjänster är bland annat hanteringen av datakommunikationsnäten och datasäkerhetstjänsterna. Också hanteringen av anordningarnas livscykel och helpdesk-funktionerna, som i flera år i huvudsak sköttes av lönesubventionerad visstidspersonal, har varit föremål för granskning. Eftersom lönesubventionering sedan början av år 2025 inte längre har varit möjligt ska funktionerna i fråga i fortsättningen genomföras antingen med egen, fastanställd personal i kommunen eller som köpt tjänst. Det ändamålsenliga förhållandet mellan informationsförvaltningens egen serviceproduktion och köpta tjänster utreds före utgången av juni 2026. Kostnaderna ökar sannolikt, men driftsäkerheten ökar. De ekonomitjänster som kommunen skaffat av sin anknutna enhet har lagts ut med framförhållning och de ska således konkurrensutsättas år 2026. Samtidigt är det ändamålsenligt att bedöma sätten att ordna kommunens ekonomitjänster som helhet på nytt.

5.5.2 Kommunutvecklingssektorn

Utläggning av egen produktion

Städtjänster

Inom städtjänsterna köper kommunen i nuläget cirka 38 % av den yta som ska städas och 62 % produceras som egen verksamhet. De kommande livscykelprojekten (Wigge, Bildningens hus Lyyra, Nissnikuhuset) minskar den egna servicens andel och personaltalet. Efter att de ovan nämnda skolprojekten blivit färdiga produceras 40–45 % av den totala ytan som egen produktion. Enligt beräkning minskar den totala yta som ska städas med cirka 5000 m² år 2028, då olika funktioner koncentreras i nya byggnader. Det är dock ändamålsenligt att hålla en del av objekten kvar i egen produktion, eftersom det kan förbättra kvaliteten på servicen och flexibiliteten till exempel i exceptionella situationer. Det är lönsamt att anlita utomstående serviceproducenter särskilt på objekt där de egna resurserna inte är tillräckliga eller kostnadseffektiva.

Ökningen av de externa tjänsterna beräknas minska kostnaderna en aning, men de totala kostnaderna påverkas framför allt av nivån på service och de lokaler som ska städas. Man bör också observera att de totala kostnaderna inom städbranschen avsevärt påverkas av löneutvecklingen inom branschen, eftersom den största kostnadsposten består av personalkostnader.

Genom att lägga ut städtjänster återstår flera uppgifter fortfarande på kommunens ansvar, såsom konkurrensutsättningar, avtalshantering och kvalitetskontroll. Kommunen ska också behandla eventuella reklamationer och problemsituationer samt sköta koordineringen och kontrollen av tjänsten så att den utlagda servicen fungerar sömlöst med de övriga kommunala tjänsterna. Dessutom ska kommunen se till att tjänsten följer alla lagar och författningar samt stöder de strategiska målen och värdena.

Åtgärdsförslag:

I och med livscykelprojekten minskar mängden egen produktion så att 40–50 % återstår i egen produktion.

Bedömning av inverkan av åtgärden:

Kostnaderna beräknas minska med cirka 150 000 euro (2025–2030)

Kosthållstjänster

För närvarande produceras kosthållstjänsterna till 100 % som eget arbete. Det är möjligt att bedöma partiell utläggning av verksamheten, men till exempel utveckling och optimering av matlagningsmetoder samt utnyttjande av nya teknologier och automation ses som de primära medlen för utveckling av verksamhetens produktivitet. Dessutom har kommunens servicenät betydande kostnadseffekter på kosthållstjänsterna. Decentralisering av tjänsterna ökar i allmänhet resursbehoven och ökar kostnaderna.

Infratjänster

De kommunaltekniska underhållstjänsterna har i sin helhet anordnats som köpt tjänst. Skötseln av idrotts- och rekreationsområden utförs som egen verksamhet.

Åtgärdsförslag:

En bedömning av sättet att ordna skötseln av när- och rekreationsområden inleds.

Lokaltjänsterna

I nuläget är andelen eget arbete inom fastighetsskötseln cirka 80 % och andelen köpta tjänster cirka 20 %. I fråga om reparationer anlitas i huvudsak köpta tjänster. I och med livscykelprojekten (Wigge, Bildningens hus Lyyra, Nissnikuhuset) minskar andelen egen produktion. Samtidigt är det ändamålsenligt att bedöma det alternativet att fastighetsskötseln helts genomförs som köpt tjänst.

Åtgärdsförslag:

I och med livscykelprojekten minskar mängden egen produktion inom fastighetsskötseln så att ca 65 % återstår i egen produktion.

Man inleder en bedömning av sättet att anordna fastighetsskötseln efter att de stora livscykelprojekten blivit färdiga (2025)

Sysselsättningsområdets tjänster

Största delen av uppgifterna inom sysselsättningsområdets tjänster består av utövande av offentlig makt i position som Arbetskraftsmyndighet. Dessa uppgifter utförs som eget tjänstearbete. Köpta tjänster används i fråga om Arbetskraftsutbildningar och Integrationsutbildning. De köpta tjänsternas andel är cirka en tredjedel. Numera finns det bara ett fåtal andra utläggningsmöjligheter, man har bedömt dessa under beredningen av sysselsättningsområdet och konstaterat egen produktion vara den totalekonomiskt bästa lösningen, särskilt när utläggning av små serviceenheter lätt ökar kostnaderna och decentraliseringen av serviceutbudet.

I Navigatorverksamheten i Kyrkslätt satsar man på ökning av antalet kunder för att verksamheten ska vara effektivare än idag. Inom ramen för det nuvarande antalet kunder är det befogat att fundera på Navigatorverksamhetens omfattning om man inte lyckas öka antalet kunder.

Kommunen beviljar rekryteringstillägg till företag som anställer en arbetslös som är bosatt i Kyrkslätt. Denna stödform överlappar delvis med sysselsättningsområdets lönesubvention, som också Kyrkslätt kommun bekostar. För år 2025 har 50 000 € budgeterats för rekryteringstillägget. Rekryteringstillägget är ingen stödform som intresserar arbetsgivare och söks sällan. Slopande av rekryteringstillägget skulle avlägsna överlappning och göra kommunens stödformer för sysselsättning tydligare.

Åtgärdsförslag:

- Bedömning av Navigatorverksamhetens omfattning
- Rekryteringstillägget slopas

Stärkning av egen serviceproduktion

Byggande

Kommunens investeringsprogram är under de kommande åren omfattande både när det gäller husbyggande och inflyttning, även om antalet investeringar avgränsades. Också de faktiska kostnaderna för enskilda projekt har en betydande ekonomisk inverkan. Till exempel styrning av planeringen, realism i kostnadsberäkningarna, upphandling och övervakning under byggentreprenaden förutsätter att kommunens personal är tillräckligt kompetent och stor.

Det är dock inte ändamålsenligt att ordna all specialkompetens i byggentreprenader med kommunens egen personal. I nuläget stöder man sig inom lokaltjänsternas investeringar i stor utsträckning på konsulttjänster för byggande. Också inflyttningarna köper konsultarbete som stöd för sin egen resurs. Det är viktigt att i investeringsprojekt säkerställa den kompetens som behövs inom den egna organisationen. Man kan stärka

kompetensen och resurserna genom ett ännu intensivare samarbete än tidigare mellan lokaltjänsterna, infratjänsterna och affärsverket Kyrksläotts vattens byggentreprenadverksamheter.

Ett sätt att stärka verksamheten kan vara samarbete med byggherreorganisationerna i närkommunerna, varvid det skulle vara möjligt att jämnna ut organisationernas resurser, om projekten genomförs olika år i olika kommuner.

Åtgärdsförslag:

Vi utvecklar organisationen av lokaltjänsterna, infratjänsterna och affärsverket Kyrksläotts vattens byggentreprenadfunktioner, vi ökar samarbetet (2025–2026).

Bolagisering och interkommunalt serviceutbud

Bolagisering innebär överföring av tjänsten till ett aktiebolag som kommunen eller flera kommuner tillsammans äger. Med bolagisering eftersträvas typiskt effektivisering av verksamheten, kostnadsbesparingar och förbättring av konkurrenskraften. Bolagisering kan bedömas som ett alternativ i fråga om de tjänster där tjänsten kan produceras marknadsbaserat och de intäkter som fås från tjänsten kan täcka de kostnader som uppstår från dessa.

I vissa fall kan bolagisering vara ett krav i lagstiftningen. Till exempel bolagisering av social- och hälsovårdsfastigheter är en lagstadgad förpliktelse för att fastigheterna ska kunna hyras ut till välfärdsområden. Kommunen ska bolagisera de social- och hälsovårdsfastigheter som blir kvar i dess ägo, det vill säga de fastigheter som Västra Nylands välfärdsområde hyr. Det rekommenderas att kommunen ordnar bolagiseringen av social- och hälsovårdsfastigheterna så att man beaktar möjligheten att sälja fastigheterna.

I kommunen har man tidigare utrett sättet att ordna vattenförsörjningen och bolagisering som ett alternativ. Kommunfullmäktige beslutade år 2017 inrätta Affärsverket Kyrksläotts vatten. Samtidigt beslutade fullmäktige att man utreder ett alternativ med bredare samarbete över kommungränserna.

Våren 2025 har man inlett en utredning om eventuellt samarbete med närkommunerna. Det kan till exempel innebära avtal om serviceproduktion över kommungränserna.

Åtgärdsförslag:

Man utreder utveckling av samarbete med närkommunerna (2025–2026)

5.6 Bedömning, förenhetligande och effektivisering av serviceprocesserna

Genom förenhetligande och effektivisering av serviceprocesserna strävar vi efter att förbättra verksamhetens effektivitet och produktivitet. Under år 2024 har vi startat ARCCU-projektet på kommunnivå. Målet för projektet är att utveckla och granska kommunens verksamhet och processer. Processen är starkt kopplad till bearbetningen av planen för strategisk utveckling och beskrivning av de centrala tjänsterna. Vid sidan om servicebeskrivningarna är dess syfte att synliggöra det arbete som sker i kommunen genom processerna och förbindelserna mellan dem. Kontinuerlig förbättring av processerna och utnyttjande av innovativa lösningar är centrala faktorer i framgångsrikt förenhetligande.

Målet för ARCCU-projektet är också att säkerställa och uppdatera förpliktelseerna enligt informationshanteringslagen.

5.7 Stärkande av ägarstyrningen

Stärkande av ägarstyrningen och uppsättande av eventuellt resultatmål för Kyrksläotts Hyresbostäder. Den nuvarande bostadsmarknaden har stannat och bostadsbidrag har skurits ner, vilket har lett till att Kyrksläotts Hyresbostäders ekonomiska situation har försvagats när belägningsgraden för bostäder har minskat. Det är viktigt att i denna situation effektivisera ägarstyrningen för att dotterbolaget ska klara sig ur den aktuella situationen och i fortsättningen ska kunna producera tjänster för hyresboende kostnadseffektivt.

Kommunen ska stärka ägarstyrningen även i fråga om de samkommuner och sammanslutningar dit Kyrkslätt hör. Man kan fundera på ett separat utarbetande av målen för intressebevakning som en åtgärd. Dessa antecknas i koncerndirektivet, som ska uppdateras.

5.8 Ändring av lagstiftningen om anknutna enheter

Regeringen har lämnat en proposition med förslag till ändring av upphandlingslagen från och med 1.1.2026 så att användningen av anknutna enheter begränsas vid genomförande av upphandlingar. Enligt förslaget ska en minimiägarandel på 10 procent införas för ägande av anknutna enheter. Kyrksläotts kommun har sådant ägande bland annat i Kuntien Tiera Oy och Sarastia (Numera Palvelut Oy). Den sistnämnda har sålt sin serviceverksamhet som gäller kommuner redan innan lagen trädde i kraft, vilket för Kyrkslätt innebär att dess status som anknuten enhet upphör och att de utlagda ekonomitjänsterna ska konkurrensutsättas.

Om ägarandelsförpliktelsen trädde i kraft som sådan och den föreslagna tidsfristen vore 1,5 år enligt det aktuella förslaget skulle den sannolikt öka kommunernas kostnader för ordnande av vissa interna tjänster. Kommunerna borde antingen konkurrensutsätta tjänsterna på nytt eller ordna dem själv eller i samarbete med andra kommuner. Det är svårt att förutse kostnaderna, men det är klart att kostnaderna till en början skulle stiga avsevärt.

5.9 Behärskande av arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen

I och med arbetskraftsservicereformen, som trädde i kraft 1.1.2025, ökade kommunernas ansvar för finansiering av arbetslöshetsförmåner. Ju längre tid en kommuninvånare får arbetslöshetsförmåner, desto större andel betalar kommunen för kommuninvånarens arbetslöshetsförmån. Kommunens andel börjar vid 100 förmånsdagar och är 10 % av arbetslöshetsförmånens grunddel och ökar till högst 50 % av kostnaderna vid 700 förmånsdagar. Dessa påverkar kommunens ekonomi och är starkt kopplade till konjunkturväxlingarna i ekonomin. Kommunen kan genom sina tjänster för sin del påverka sysselsättningen av sina kunder, och man strävar efter att få positiva ekonomiska effekter genom sysselsättningsområdets tjänster. Kostnadseffektiva och effektiva tjänster står i centrum när det gäller sysselsättningsområdet, och verksamheten är resultatutrikad. När man lyckas påverkar man genom sysselsättningsområdets tjänster positivt mängden arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen. Å andra sidan är den största faktorn den allmänna konjunkturen och det allmänna arbetsmarknadsläget.

6 Investeringsmålen i programmet

Investeringar	TP2023	BU 2023	TP2024	BU 2025	Ram 2026	BU 2027	BU 2028
Investeringarna totalt	26 154 723	38 590 000	49 457 338	72 005 000	84 330 000	84 070 000	51 170 000
ICT-program och projekt för ibruktagande av den	-47 115	0	141 673	900 000	400 000	0	
- Gemensamma tjänsterna:							
GT: HR, ekonomi, elektronisk arkivering, ICT	13 400		32 176	900 000	400 000		
- Bildningssektorn:							
- Utrymmesreserveringsprogram							
Aktier och andelar	-60 515		109 497	0			
Lös egendom	50 245		212 658	2 370 000	1 530 000	3 800 000	
- Bildningssektorn:							
- Gemensamma campuset					1 400 000		
- Nissnikuhuset						3 700 000	
- Kommunutveckling							
- Städ- och kosthållstjänsternas apparatanskaffningar					50 000	30 000	30 000
Förnyelse av mätutrustning för geodatatjänster					80 000		
Övriga utgifter med lång verkningstid	142 050		144 577	90 000	0	70 000	70 000
Jord- och vattenområden	2 150 032	1 000 000	238 325	500 000	500 000	500 000	500 000
Husbyggande	1 932 501	37 590 000	11 500 877	30 590 000	48 400 000	38 000 000	22 600 000
Trafikleder och parker samt idrotts- och rekreati	15 758 465		29 171 016	29 795 000	26 200 000	33 000 000	21 400 000
Affärsverket Kyrksläatts vatten	6 136 809		8 048 558	7 440 000	7 300 000	8 700 000	6 600 000

I fråga om andra investeringar än husbyggnadsprojekt enligt servicenätsplanen föreslås nedskärning av investeringsprojekten, vilket särskilt påverkar utvecklingen av lånebeståndet. I investeringsplanen i budgeten för år 2025 görs nedskärningar på sammanlagt 35,14 milj. euro i kommunutvecklingsnämndens budgetförslag för åren 2026–2029. Detta motsvarar en 10 % nedskärning av den totala mängden investeringar under samma period. På samma sätt granskas även andra investeringsobjekt, såsom ICT-program och projekt för ibruktagande av dem. I fråga om dessa görs en årlig granskning.

6.1 Utveckling av lånebeståndet och räntenivån

Man bromsar ökningen av lånebeståndet och räntekostnaderna genom att skära ner investeringsnivån. Man kan ränteskydda nya lån beroende på räntenivån vid tidpunkten för låntagningen. Med det nuvarande investeringsprogrammet ökar skuldsättningen avsevärt. Räntekostnaderna växer även om investeringsnivån inte ökar, för de gamla lånen (genomsnittsränta under 0,4 % år 2024) förfaller under de närmaste åren, och man måste ersätta dem med ett lån med högre ränta.

6.2 Principer för husbyggnadsinvesteringar

Husbyggnadsinvesteringar i kommunen är

- Stora projekt (nybyggnader och omfattande totalrenoveringar)
- Reparationsinvesteringar (årsreparationer, grundliga förbättringar av gårdar, energieffektivitetsprojekt)

Husbyggnadsprojekt genomförs enligt kommunens servicenätsplan. Aktualiteten av servicenätsplanen bedöms under varje fullmäktigeperiod. Reparationsinvesteringarna riktas enligt servicenätsplanen. Planen stöder kommunens livskraft och hjälper med hanteringen av investeringar och kostnader.

I och med genomförandet av kommunens servicenätsplan ersätts en stor del av kommunens gamla byggnadsbestånd med nya byggnader. Gesterby skolcentrum Wigge, Bildningens hus Lyyra och Nissnikuhuset genomförs som livscykelprojekt. De nya byggnaderna är typiskt mer energieffektiva än gamla byggnader, och de hustekniska lösningarna för dem är mer utvecklade. Dessutom genomför kommunen investeringar i energieffektivitet i gamla byggnader. Förbättring av energieffektiviteten och byggnadsautomationen samt avstående från olje- och gasuppvärmning möjliggör betydande kostnadsbesparingar i underhållet av fastigheter.

De lösningar med tillfälliga ersättande lokaler som byggnadsprojekt förutsätter bildar en betydande kostnadspost i driftsekonomi. Vi strävar efter att ordna ersättande lokaler kostnadseffektivt genom att i första hand utnyttja befintliga fastigheter och lokaler, om det är motiverat med iakttagande av lokalernas skick, funktion och kostnader.

Lösningen med ersättande lokaler som byggnadsprojektet för Kantvikin koulu, som ingår i servicenätsplanen och kommunens investeringsprogram, har behandlats våren 2025. Den lösning med ersättande lokaler som ska bestämmas har en avsevärd tillfällig inverkan på kommunens kostnader; enligt den upprättade beräkningen är de totala kostnaderna för lösningen med ersättande lokaler under en period på två år cirka 1,05–2,4 milj. euro, vilket baserar sig på den lösning med ersättande lokaler som väljs.

Åtgärdsförslag:

- Om byggnadsprojektet förutsätter en lösning med ersättande lokaler utnyttjas i första hand befintliga fastigheter och lokaler som ersättande lokaler, om det är motiverat med beaktande av lokalernas skick och kostnaderna
- Lösningen med ersättande lokaler för Kantvikin koulu bedöms på nytt hösten 2025. Som lösning med ersättande lokaler för Kantvikin koulu föreslås befintliga lokaler i centrum. Kostnadseffekten under två år är cirka 1 milj. euro mindre än den tidigare fastslagna lösningen med ersättande lokaler i Kantvik.
- För reparationsinvesteringar reserveras tillräckliga anslag för att trygga kommunens egendoms värde och minska reparationsskulden
- Utveckling av energieffektiviteten och byggnadsautomationen i byggnaderna, beräknad effekt på de årliga energikostnaderna cirka 100 000 €/år (2025–2030)

6.3 Principer för infrainvesteringar

Infrainvesteringar är

- Genomförande av nya detaljplaneområden (gator, övriga allmänna områden samt vattenförsörjning). Dessa investeringar producerar nya bostads- och företagstomter i kommunen och gör det därmed möjligt för kommunen att växa. Investeringarna medför också direkta inkomster till kommunen (försäljnings- och hyresintäkter från tomter, markanvändningsavtalsersättningar)
- Utvecklings- och förbättringsprojekt som trafiksystemet förutsätter (anslutningar, utveckling av huvudlederna) Dessa investeringar medför inte direkt nya tomter eller direkta inkomster till kommunen, men de är nödvändiga för planläggning av nya områden eller för att trygga trafiksystemets funktion när kommunen växer.
- Saneringsprojekt. Dessa investeringar producerar inte nya tomter eller direkta inkomster till kommunen men är nödvändiga för att bevara kommunens infraegendom och minska den s.k. reparationsskulden. Saneringsprojekten kan även minska underhållskostnaderna, till exempel minskning av läckagevatten hos Kyrkslätt Vatten: vattenverket har satt upp som mål att minska mängden ofakturerat avloppsvatten till 28 % (år 2024 36,7 %).

- Projekt som förbättrar boendetrivseln och säkerheten (gång- och cykelvägar, belysning, parkeringsområden, kollektivtrafikinfra mm.) Dessa investeringar ger inte kommunen nya tomter eller direkta inkomster men är nödvändiga ur kommuninvånarnas perspektiv.
- Infrastruktur för idrotts- och rekreationsområden (idrottsplatser med utrustning, rekreationsrutter mm.). Dessa investeringar ger inte kommunen nya tomter eller direkta inkomster men är nödvändiga ur kommuninvånarnas perspektiv.

Åtgärdsförslag:

- Investeringsprogrammet utarbetas enligt den fastställda investeringsramen. Man beaktar investeringarnas inverkan på låntagning och driftsekonomi under de kommande åren. Vid behov skjuter man upp påbörjande av nya objekt, minskar antalet nya objekt och gör om tidsplaner för projekt.
- Planläggning och genomförande av nya detaljplaneområden prioriteras enligt punkt 6.4.
- För saneringsprojekt reserveras anslag årligen för att trygga infraegendomens värde (infra: cirka 5,0 milj. euro, vattenförsörjning: cirka 2,5 milj. euro).
- Projekt som förbättrar boendetrivseln och säkerheten samt investeringar i idrotts- och rekreationsområden genomförs i den omfattning som investeringsramen tillåter.
- I fråga om idrottsplatser skulle man göra en granskning över ortsgränserna

6.4 Bedömning av lönsamheten av områdesutvecklingen och prioritering av områden

Ett av kommunens mål är kontrollerad tillväxt. För att skapa tillväxt planlägger kommunen nya bostads- och arbetsplatsområden och investerar i infrastruktur och tjänster för kommuninvånare (skolor, daghem, kollektivtrafik). Vid utarbetandet av planläggningsprogrammet bedöms lönsamheten av planprojekt på basis av olika perspektiv.

Kostnader

Behövliga infrainvesteringar.

- Externa infrakostnader för området (koppling till kommunalteknik). Man bedömer om området behöver stora tröskelinvesteringar, såsom transmissionsledningar, planskilda anslutningar, gång- och cykelförbindelser eller ändring av landsväg till gata.
- Områdets interna kommunalteknik. Man bedömer områdets byggbarhet och kostnader €/byggrätt km² eller €/invånare.

Behövliga investeringar i servicenätet

- Servicenätet (kapacitetens tillräcklighet samt utnyttjande av befintlig kapacitet). Man bedömer kapaciteten av områdets daghems- och skolnät, eventuellt underutnyttjande eller behov av tilläggskapacitet.

Tillgänglighet

- Kollektivtrafikförbindelser. Man bedömer om området stöder sig på de nuvarande kollektivtrafikförbindelser eller om det förutsätter utökningar av eller ändringar i linjenätet.

Inkomster

- Kommunens beräknade tomtförsäljningsinkomster på området
- Beräknade inkomster från markanvändningsavtal på området
- Inverkan av projektet på skatteinkomsterna

- Skatteinkomsterna för invånare och företag som flyttar till området samt fastighetsskatt
- Genomförandetakten för området, återbetalningstid för investeringen
 - man bedömer hur fort bostads- och näringsbyggandet genomförs på området
 - om planläggningen i huvudsak producerar byggrätt (för kompletterande byggande) för privata mindre markägare realiserar byggandet och de skatte- mm. intäkter som det ger kommunen sannolikt långsammare än på helt nya områden som ägs av kommunen eller en enskild markägare
- Näringspolitiska konsekvenser
- Effekt på arbetsplatserna
 - Tillgänglighet av kommersiell och övrig service, huruvida planläggningen av området stöder privat service i Kyrkslätt.
- Möjlighet att utnyttja statliga infrabidrag eller andra projektbidrag

Indirekta ekonomiska konsekvenser

- Genomförande av kommunstrategin: naturnärhet, utveckling av centrum, småhusdominans, havsnärhet och indirekta fördelar av dessa för kommunens attraktionskraft o.dyl.

Åtgärder:

- Vid beredningen av planlägningsprogrammet prioriteras projekt som är ekonomiskt lönsammast att planlägga och investera i samtidigt som hållbar och balanserad utveckling av kommunen tryggas (2026)
- För utarbetandet av planlägningsprogrammet utreds vilka stora tröskelinvesteringar kommunens olika utvecklingstrender förutsätter (transmissionsledningar, planskilda anslutningar, utveckling av huvudledningarna, gång- och cykelförbindelser, ändring av landsväg till gata (2025–2026)
 - Man uppdaterar utvecklingsplanen för vattentjänster och i anslutning till den bedömningen av nätverkens kapacitet och utveckling av dem (var/ hur mycket nytt byggande kan anvisas med överföringsnätverkets nuvarande kapacitet.)
 - Man utarbetar en granskning för utveckling av trafiksystemet (en helhetsplan, kommunens trafiksystemplan)
- Kommunens mark- och bostadspolitiska principer uppdateras (2025). De principer som tillämpas i markanvändningsavtalen fastställs i de markpolitiska principerna, till exempel deltagande i vattenförsörjningskostnaderna, om man inte kan täcka investeringskostnader med anslutningsavgifter.
- Vid behov utnyttjande av regionala avgifter för anslutning till vattenförsörjningen

6.5 Främjande av kompletterande byggande

Som stöd för kommunens tillväxt främjas kompletterande byggande som inte förutsätter nya investeringar:

- I Veikkola utnyttjas möjligheten att avvika från den byggplatsareal som planen förutsätter inom ramen för de gällande planerna. Detta kan uppskattningsvis möjliggöra styckning av cirka 100 egnahemshustomter.
 - Beräkning av åtgärdens effektivitet: stärkning av skatteinkomsterna (cirka 50 egnahemshus åren 2025–2030)
- I Kylmäla delgeneralplan strävar man efter att möjliggöra tillägsbyggande i influensområdet för vattenförsörjningen
 - Beräkning av åtgärdens effektivitet: Kylmäla vattenförsörjningsnät, som övergått till kommunen, blir ekonomiskt lönsam (2027–2030)
- Man utreder möjligheter att göra små planändringar för kompletterande byggande som inte förutsätter infrainvesteringar för beredningen av nästa planlägningsprogram (2026)
- Man utreder förutsättningar att ändra fritidsbostäder för dygnetruntboende genom bygglov eller undantagslov, när en bra körförbindelse och vattenförsörjning kan ordnas till byggplatsen och byggplatsen ligger nära service.

6.6 Övriga investeringar för att främja kommunens livskraft

6.6.1 Västbanan

Västbanan är en delvis dubbelspårig tågförbindelse som planeras mellan Helsingfors och Åbo och förkortar restiden mellan Helsingfors och Åbo och möjliggör nya stationsplatser för närtågstrafiken. Banan löper i norra delen av Kyrkslätt, och en station har planerats i Veikkola. I avsnittet mellan Esbo och Salo är det fråga om en helt ny bana där de övriga stationerna utöver Veikkola är Hista i Esbo, Vichtis-Nummela och Lojoknuten. Projektbolaget Västbanan Ab, där kommunerna vid banan och finska staten är delägare, svarar för planeringen och byggandet av projektet. Kyrkslätt är med i projektbolaget för Västbanan med en 0,48 % andel. År 2020 beviljades planeringen av projektet Västbanan finansiering ur Fonden för ett sammanlänkat Europa (Connecting Europe Facility, s.k. CEF1). Västbanan Ab deltog också i ansökan om CEF Transport (CEF2) men fick inte finansiering eftersom projektets mönchetsnivå inte var tillräcklig). För övriga delområden fick projektet mycket bra betyg.

Enligt den plan som projektbolaget gjort upp skulle byggnadsplaneringen för, byggandet av och ibruktagandet av banan kunna ske under åren 2025–2032. Avsikten är att bygga förbindelsen Esbo–Kyrkslätt under denna regeringsperiod.

Kommunstyrelsen godkände föravtalet om byggfasen för Västbanan i juni 2024. Staten har fastställt som målsättning att både staten och kommunerna förbinder sig till att finansiera byggfasen med 400 miljoner euro, dvs. totalt 800 miljoner euro. Kommunernas andel skulle fördelas mellan kommunerna på ett separat överenskommet sätt. Förutom detta skulle bolaget ges rätt att ta upp främmande kapital för högst 500 miljoner euro. Staten svarar för låntagningen. I statens budget har man under denna regeringsperiod räknat med 460 miljoner. Förhandlingarna mellan staten och kommunerna om fortsatt finansiering pågår. Vi har i det stora hela nått samförstånd om kostnadsfördelningen i föravtalet men inte avtalat om hur kommunandelarna fördelas. Föravtalet om övergången till byggfasen förutsätter ett godkännande av alla parter behöriga beslutsorgan. För statens del krävs beslut från riksdagen om statsbudgeten.

I Kyrkslätt har man gjort en utredning om fördelar med Västbanan för Kyrkslätt kommun ur livskraftsperspektiv. Förutom eventuell fortsatt finansiering av projektet medför även byggandet av infrastruktur för nya bostadsområden kostnader för kommunen. Ur kommunalekonomiskt perspektiv ger infra- och bostadsbyggandet och byggandet av eventuella verksamhetslokaler kommunen både direkta och indirekta inkomster. Det kan uppstå indirekta ekonomiska effekter av att mobiliteten och varutransporten kan genomföras så ekonomiskt och ekologiskt som möjligt (trafikmängd, energiförbrukning, utsläpp, hälsa och säkerhet). Ökade trafikförbindelser och kortare restider gör det möjligt för sysselsättningsläget att förbättras i det breda influensområdet för stationsområdet, och därigenom har de effekter på bland annat kommunens skatteinkomster och servicekostnader. Det är dock svårt att göra en exakt bedömning. Antalet tågturer och tidtabellerna är en faktor som väsentligt påverkar utvecklingen av stationsområdet och dess attraktionskraft.

Vi anser att Västbanan på lång sikt har positiva effekter på utvecklingen av norra Kyrkslätt. Markanvändningsfördelarna blir inte nämnvärda i Kyrkslätt. Utifrån tillgängliga uppgifter kan man bedöma att de byggnadsintäkter som delgeneralplanen för trafikkorridoren i norra Kyrkslätt möjliggör eventuellt kan täcka de kostnader som orsakas av byggandet inom cirka 45 år. Dessutom ger kompletterande byggande inom ramen för den befintliga planpotentialen fastighetsskatter men förutsätter inga investeringar i ny infrastruktur. Fördelarna med banan för till exempel Nummela i Vichtis och Lojo är dock mer betydande än för Kyrkslätt. Kyrkslätt ligger redan vid kustbanan, och vid den finns också betydande utvecklingspotential.

6.6.2 Bostadsmässa

Kommunfullmäktige beslutade ansöka om ordnande av bostadsmässa i Strömsby område i Kyrkslätt för år 2030. Det slutliga beslutet om ordnande av bostadsmässa fattas förutsatt att man i avtalsförhandlingarna når ett godtagbart resultat med organisationen för bostadsmässan.

Kostnaderna för kommunen är 60 000 € i ansökningsskedet. Under 5–6 år är kostnaderna för bostadsmässprojektet cirka tre miljoner euro. Beredningen sker åren 2024–2030. Kostnadsberäkningen innefattar personresurser och mässinfra för Bostadsmässteamet. Utöver dessa kostnader kommer infra- och andra kostnader för byggande av bostadsområdet. Kommunen får på motsvarande sätt inkomster från överlåtelse av tomter.

Dessutom beräknas bostadsmässan på längre sikt ha positiva effekter på kommunens ekonomi. Ordnande av mässa säkerställer att området utvecklas och blir snabbt färdigt. Byggnadskostnaderna för infra är betydande på strandområden, men efterfrågan på tomter växer och försäljningen blir snabbare, varvid det är rimligare att genomföra kommunens infrainvesteringar (kortare återbetalningstid för infrainvestering). Mässan ger området betydande synlighet och beräknas höja kommunens profil. Den första delen av hela området skulle byggas i rask takt som bostadsmässområde och garantera samtidigt kommunen möjlighet att utveckla området vidare till nästa skede, till Jollstrandens område.

6.6.3 Evenemangsproduktion med tillhörande samarbete

Välplanerade och välgenomförda stora evenemang, såsom Jukola 2028, ger kommunen regional och nationell synlighet, ökar gemenskapsandan och skapar möjligheter för ekonomisk tillväxt. Evenemang lockar besökare såväl från näromgivningen som från längre håll och stärker samtidigt den lokala identiteten.

Genom kompanjonskap kan man utveckla kvaliteten på evenemangen, göra innehållen mångsidigare och säkerställa deras kontinuitet. Det uppstår helheter som varje part har nytta av: kommunen, företagen och tredje sektorn. Dessutom möjliggör samarbete bredare marknadsföring, kompetensdelning och uppkomst av nya innovationer.

Hållbar tillväxt i kommunen stöds av välplanerad och välgenomförd kommunmarknadsföring. Att öka Kyrkslätt attraktivitet bland rätta målgrupper står i centrum i marknadsföringen.

7 Åtgärdsalternativ i Programmet för hållbar kommunekonomi och kostnadseffekter av dem för kännedom

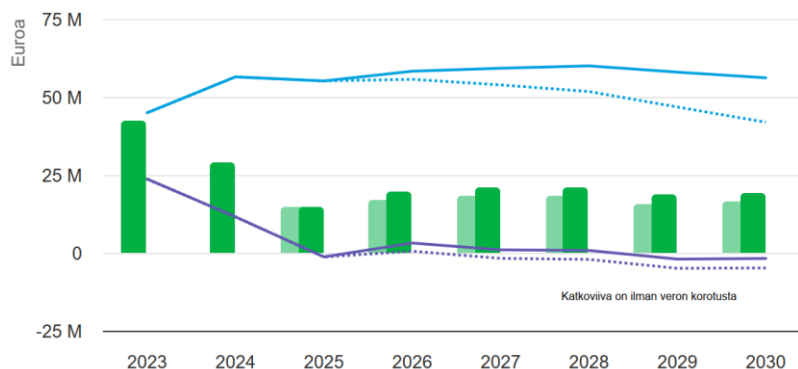
7.1 Åtgärdsalternativ som gäller skatterna för kännedom

- Höjning av kommunalskatten för viss tid 0,2 %-enheter. Effekt cirka 2,6 miljoner euro per år.

I följande tabell visas hur en höjning av kommunalskatten så att den motsvarar den genomsnittliga kommunalskatten i KUUMA-kommunerna och Esbo, det vill säga 7,3 procent, påverkar årsbidraget och över-/underskottet utan övriga åtgärder i programmet för hållbar tillväxt:

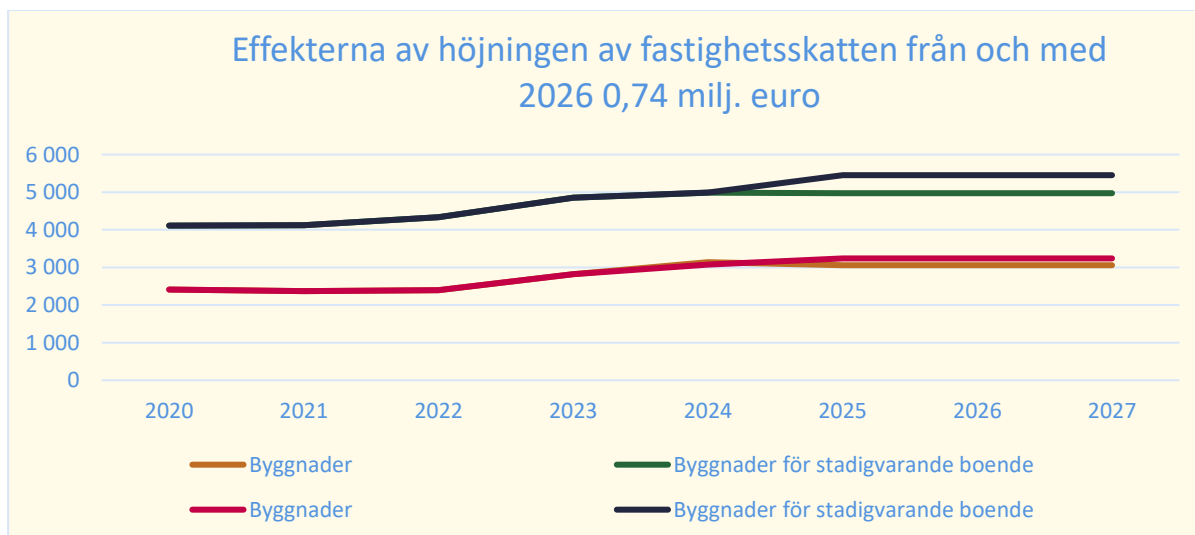
Vuosikate ja yli- / alijäämä

■ Vuosikate — Tilikauden ylijäämä (alijäämä) — Kertynyt yli-/alijäämä

	Vuosikate	Vuosikate ennen veron korotusta	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen veron korotusta	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen veronkorotusta
2023	42 280 000		23 681 000	23 681 000	44 927 000	44 927 000
2024	29 111 000		11 537 000	11 537 000	56 464 000	56 464 000
2025	14 646 000	14 646 000	-1 314 000	-1 314 000	55 150 000	55 150 000
2026	18 657 000	16 048 000	2 007 000	-602 000	57 156 000	54 548 000
2027	17 081 000	14 332 000	-2 902 000	-5 651 000	54 254 000	48 897 000
2028	15 343 000	12 468 000	-5 040 000	-7 916 000	49 214 000	40 981 000
2029	11 896 000	8 934 000	-8 895 000	-11 858 000	40 319 000	29 124 000
2030	11 192 000	8 141 000	-10 015 000	-13 066 000	30 304 000	16 058 000

- Effekten av höjningen av fastighetsskatten är cirka 0,74 milj. euro per år.

7.2 Åtgärdsalternativ som gäller inkomsterna och utgifterna för kännedom

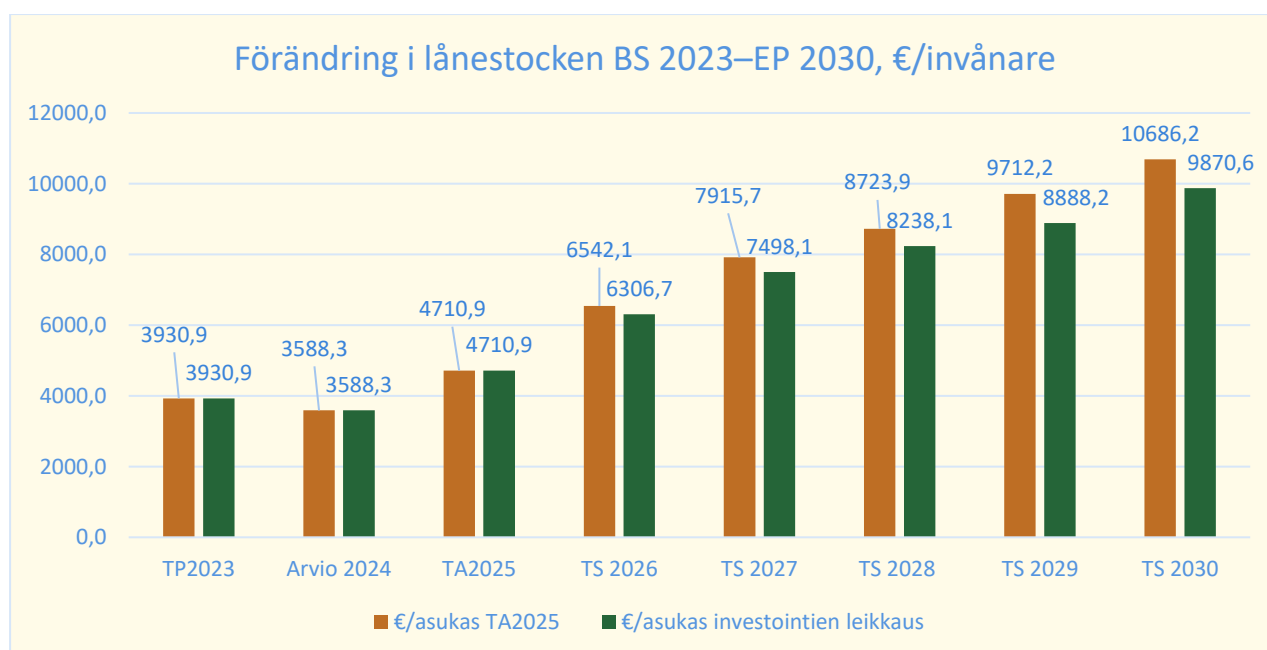
FASTIGHETSSKATTENS SKATTEBAS							Höjning ca 5 %/ stad. bostäder 2,5 %	- skatteintäkter, euro
BESKATTNINGSVÄRDE och %	2023	2024	2025*	2026**	2027**	2028**		
Underställt den allmänna fastighetsskatte%								
markområden	490 309	497 188	502 457	502 457	502 457	502 457		
Skatte% (1,30–2,00)	0,93	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	
SKATT	4 560	6 463	6 532	6 532	6 532	6 532		
byggnader	303 383	328 688	330 475	330 475	330 475	330 475		
Skatte% (0,93–2,00)	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,98	
SKATT	2 821	3 057	3 073	3 073	3 073	3 073		165 237
Bostadsbyggnad för stadigvarande boende	1 183 040	1 213 202	1 211 506	1 211 506	1 211 506	1 211 506		
Skatte% (0,41–0,90 / 0,41–1,00)	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,45	
SKATT	4 850	4 974	4 967	4 967	4 967	4 967		484 602
Övriga bostadsbyggnader	63 174	64 795	64 992	64 992	64 992	64 992		
Skatte% (0,93–2,00)	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,54	
SKATT	884	907	910	910	910	910		90989
Kraftverk	0	0	0	0	0	0	Ökning av skatteint. C:	740 829
Skatte% (max 3,10)	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93		
SKATT	0	0	0	0	0	0		
Allmännyttiga samfund	6 069	3 261	3 255	3 255	3 255	3 255		
Skatte%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SKATT	0	0	0	0	0	0		
Obebyggd byggsplats	9 056	9 643	12 404	12 404	12 404	12 404		
Skatte% (2,00–6,00)	5,43	5,43	5,43	5,43	5,43	5,43		
SKATT	492	524	674	674	674	674		
Beskattningsvärde totalt	2 055 032	2 116 777	2 125 089	2 125 089	2 125 089	2 125 089		
Förändring %	#ARVO!	3,0	0,4	0,0	0,0	0,0		
FASTIG.SKATT SOM BETALAS	13 608	15 925	16 156	16 156	16 156	16 156		16 897
Förändring %	#ARVO!	17,0	1,4	0,0	0,0	0,0		4,6

- Som grund för scenarierna har man använt förändringar i fastighetsskatteslagen när det gäller möjliga höjningar (tabellen ovan).
- Införande av dagvattenavgifter föreslås, och nettointäkterna av dem är cirka 0,3 milj. €.
- Principerna och avgiften för utomstående användning av kommunens lokaler fastställs så att inkomsterna täcker minst den personal som behövs samt underhålls- och driftskostnaderna. Dessutom effektivisering av utrymmes användningen i kommunhuset till utomstående hyrestagare. Intäktpåverkan cirka 235 000 € per år.
- I fråga om städtjänsterna minskar mängden serviceproduktion i och med livscykelprojekt (kostnadsbesparing cirka 150 000 €). Livscykelprojekten påverkar också minskningen av produktionsvolymen inom fastighetsskötseln. En bedömning av sättet att organisera fastighetsservice påbörjas efter att de stora livscykelprojekten börjar.
- Utveckling av energieffektiviteten i byggnaderna och byggnadsautomationen ger cirka 100 000 euro i besparingar (effekt 2026: 50 000 €, 2027–2030: 10 000 €).
- I årskurserna 7–9 inom den grundläggande utbildningen fastställs en minimistorlek för tillvalsfämnesgrupperna som börjar. Besparing cirka 50 000 € per år (år 2025 var effekten 20 000 €).

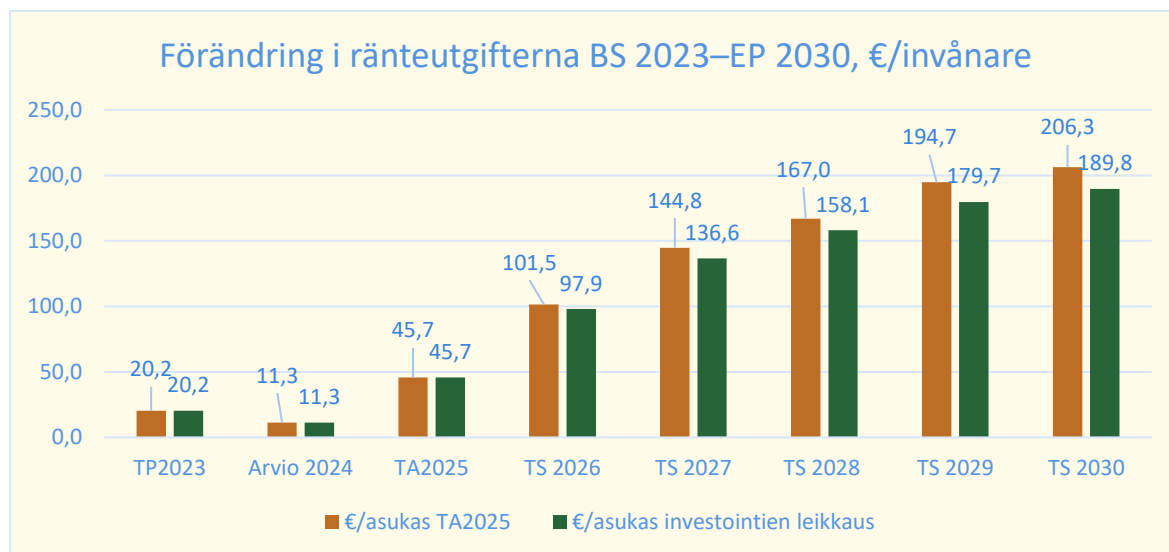
7.3 Åtgärdsalternativ som gäller investeringar för kännedom

- Den höga investeringsnivån påverkar särskilt låntagningsbehovet, för i praktiken räcker årsbidraget inte till för att täcka bara andra än husbyggnadsinvesteringarna, som måste finansieras med lånade pengar. I investeringarna ska vikt läggas på objekt som senare producerar inkomster, såsom infrainvesteringar, och å andra sidan beakta de kommande driftskostnaderna för underhållet av investeringsprojekten, som belastar resultatet vid sidan om avskrivningarna och räntekostnaderna för lån.
- Samhällstekniska nämndens investeringar har under åren 2026–2029 skurits ner med sammanlagt 35,14 milj. euro, vilket motsvarar en 10 % nedskärning av den totala mängden investeringar under samma period. På samma sätt granskas även andra investeringsobjekt, såsom ICT-program och projekt för ibruktagande av dem.
- Investeringarna enligt servicenätsplanen genomförs i alla fall.
- Man har gjort ett scenario om inverkningarna av nedskärningarna av investeringsnivån på driftsekonomin (räntor och avskrivningar) och utvecklingen av lånebeståndet (i investeringsdelen). Ett av kommunens mål är kontrollerad tillväxt. För att skapa tillväxt planlägger kommunen nya bostads- och arbetsplatsområden och investerar i infrastruktur och tjänster för kommuninvånare (skolor, daghem, kollektivtrafik). Vid beredningen av planlägningsprogrammet prioriteras projekt som är ekonomiskt lönsammast att planlägga och investera i samtidigt som hållbar och balanserad utveckling av kommunen tryggas (2026)

I följande bild visas enligt den nuvarande budgeten samt inverkan av nedskärningen av investeringsnivån på utvecklingen av Kyrksläatts lånebestånd:

Följande diagram visar enligt den nuvarande budgeten samt inverkan av nedskärningen av investeringsnivån på utvecklingen av Kyrksläatts ränteutgifter från och med år 2026:

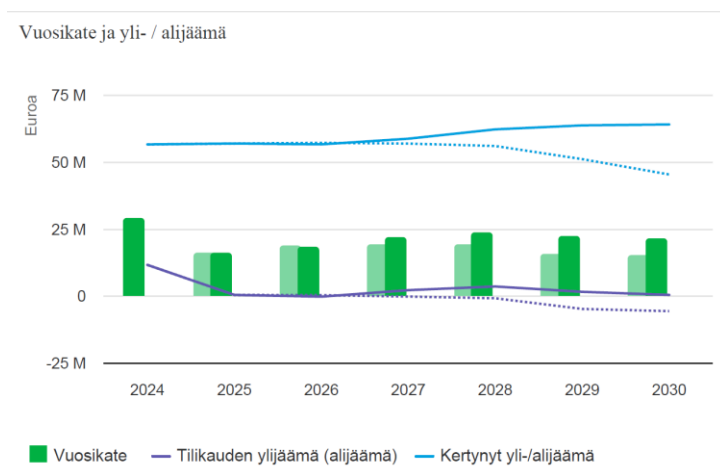
7.4 Slutsammandrag

Utifrån programmet för hållbar kommunekonomi framställs följande riktlinjer som förslag:

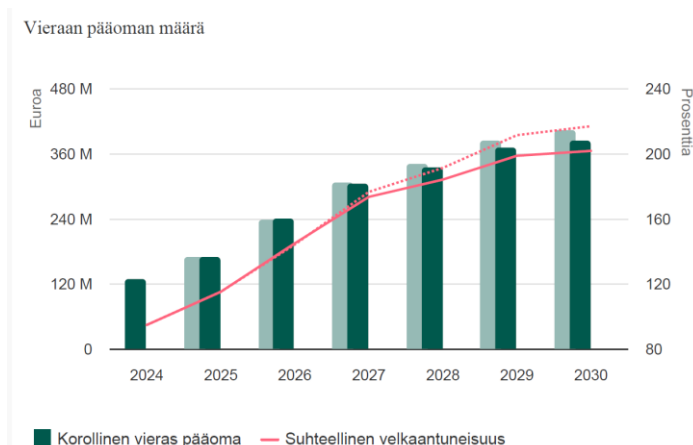
- Att få ekonomin i balans så att vi årligen eftersträvar ett resultat med överskott. Detta är viktigt eftersom kommunens skuldbelopp och räntekostnader ökar på grund av den stora mängden investeringar. Ett resultat med överskott innebär åtgärder som effektiviserar verksamheten i budgeten varje år. Programmet för hållbar kommunekonomi erbjuder åtgärdsförslag för främjande av hållbar ekonomi. Den operativa organisationen bereder åtgärder som anknyter till balansering av ekonomi och föreslår att det organ eller den tjänsteinnehavare som enligt förvaltningsstadgan har befogenheter i ärendet beslutar om dem. Som en del av det kontinuerliga arbetet med att balansera ekonomin reagerar vi vid behov på förändrade ekonomiska ramar även under budgetåren.
- Vi bedömer olika sätt att producera service. Serviceproduktionen ska stöda kommunens strategiska mål och fungera kostnadseffektivt. I fråga om personalen fortsätter man kontrollerade strukturella reformer för att möjliggöra hållbar tillväxt (bl.a. digitalisering, kompetensutveckling och resursplanering), och i sista hand vidtar man andra åtgärder utifrån samarbetsförhandlingar.
- En eventuell höjning av fastighetsskatten och dess storlek avgörs i budgetförhandlingarna mellan fullmäktigegrupperna.
- Kommunens totala investeringsnivå kulminerar under de kommande åren. Vi gör upp investeringsplanen så att nedskärningen av de totala investeringarna åren 2026–2029 är sammanlagt 35 milj. euro jämfört med investeringsplanen i budgeten för år 2025. Detta motsvarar en nedskärning på 10 % av den totala mängden investeringar under samma period. De servicenätsinvesteringar som kommunfullmäktige godkänts genomförs ändå.
- Under de närmste åren utgör lösningarna med ersättande lokaler en stor kostnadspost för kommunen på grund av de stora husbyggnadsinvesteringarna. Vi ordnar ersättande lokaler kostnadseffektivt genom att i första hand utnyttja befintliga fastigheter och lokaler, om det är motiverat med iakttagande av läget, lokalernas skick, funktion och kostnader.
- Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde 9.6.2025 i samband med behandlingen av rambudgeten för år 2026 (kst 9.6.2025 § 222) beslutat att "Kommunens upphandlingar effektiviseras med cirka 1 miljon euro

per år.” Som en del av programmet för hållbar kommunekonomi fastställs att effektiviseringen av kommunens upphandlingar inleds omedelbart. Vid behov kan extern expertis och kompetens utnyttjas.

7.4.1 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna samt hållandet av statsandelarna på samma nivå som år 2025 (streckade linjen utan nedskärning)

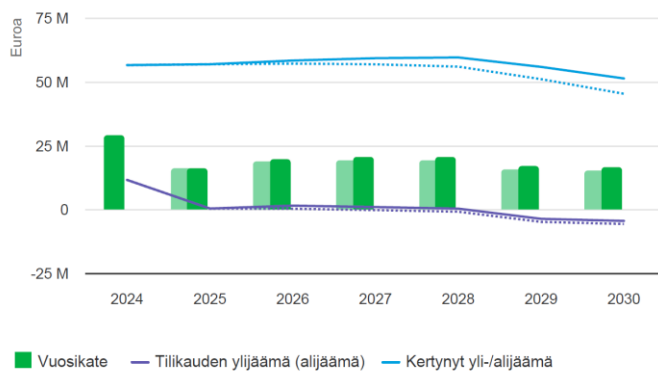
	Vuosikate	Vuosikate ennen toimenpiteitä	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen toimenpiteitä	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen toimenpiteitä
2025	16 037 000	16 037 000	339 000	339 000	56 803 000	56 803 000
2026	18 084 000	18 658 000	-317 000	257 000	56 486 000	57 060 000
2027	21 753 000	19 364 000	2 108 000	-281 000	58 594 000	56 779 000
2028	23 725 000	19 336 000	3 480 000	-909 000	62 074 000	55 870 000
2029	22 141 000	15 752 000	1 491 000	-4 898 000	63 565 000	50 972 000
2030	21 407 000	15 343 000	343 000	-5 721 000	63 908 000	45 251 000

	Korollinen vieras pääoma	Korollinen vieras pääoma ennen toimenpiteitä	Suhteellinen velkaantuneisuus	Suhteellinen velkaantuneisuus ennen toimenpiteitä
2025	170 105 000	170 105 000	115,07	115,07
2026	239 151 000	238 577 000	144,82	144,09
2027	304 268 000	306 083 000	173,33	176,38
2028	334 513 000	340 717 000	183,95	191,14
2029	370 896 000	383 489 000	198,56	211,21
2030	384 490 000	403 147 000	201,56	216,71

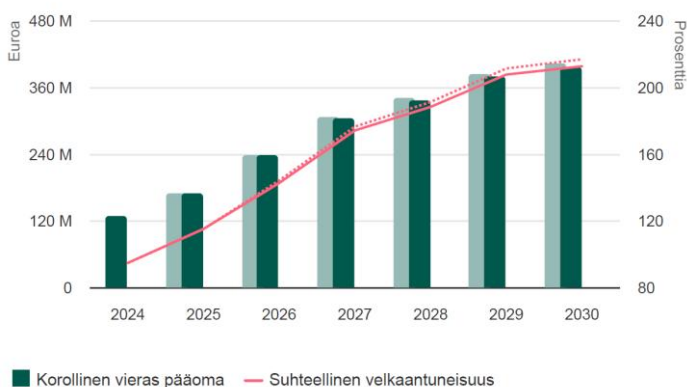
7.4.2 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna samt höjningen av fastighetsskatten

Vuosikate ja yli- / alijäämä

	Årsbidrag	Årsbidrag före åtgärder	Räkenskapsperi odens överskott (underskott)	Räkenskapsperi odens överskott (underskott) före åtgärder	Akkumulerat över- /underskott	Akkumulerat över-/ underskott före åtgärder
2025	16 037 000	16 037 000	339 000	339 000	56 803 000	56 803 000
2026	19 398 000	18 658 000	997 000	257 000	57 800 000	57 226 000
2027	22 493 000	19 364 000	459 000	-281 000	58 719 000	60 534 000
2028	24 465 000	19 336 000	-169 000	-909 000	59 010 000	65 214 000
2029	22 941 000	15 752 000	-4 158 000	-4 898 000	55 312 000	67 905 000
2030	22 207 000	15 343 000	-4 981 000	-5 721 000	50 791 000	69 448 000

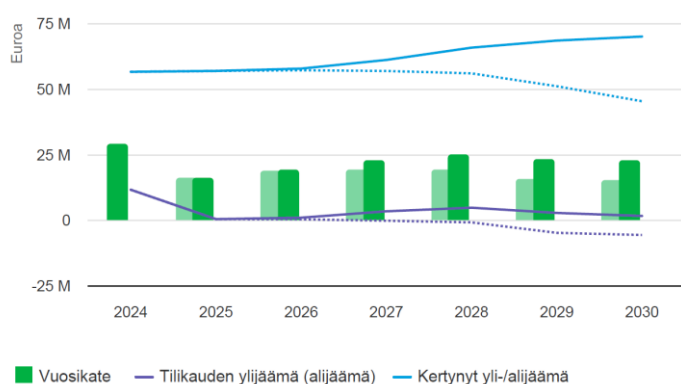
Vieraan pääoman määrä

	Korollinen vieras pääoma	Korollinen vieras pääoma ennen toimenpiteitä	Suhteellinen velkaantuneisuus	Suhteellinen velkaantuneisuus ennen toimenpiteitä
2025	170 105 000	170 105 000	115,07	115,07
2026	237 377 000	238 577 000	142,58	144,09
2027	303 683 000	306 083 000	174,08	176,38
2028	337 117 000	340 717 000	188,19	191,14
2029	378 689 000	383 489 000	207,56	211,21
2030	397 147 000	403 147 000	212,52	216,71

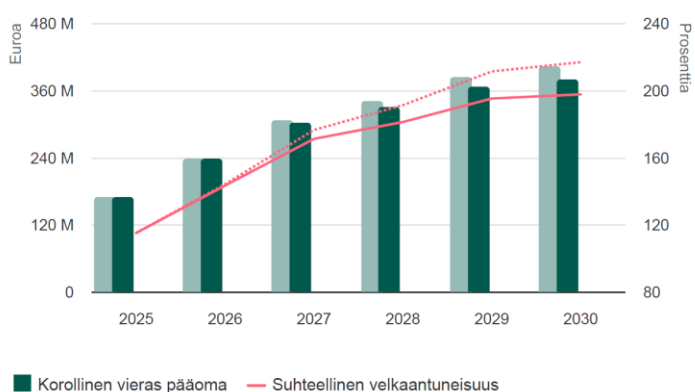
7.4.3 I sammandraget har man beaktat ramen 2026, nedskärningen av investeringar och dess konsekvenser för lånebeståndet och räntorna, scenariot med statsandelarna på samma nivå som år 2025 samt höjning av fastighetsskatten (streckade linjen utan ovan nämnda åtgärder)

Vuosikate ja yli- / alijäämä

	Årsbidrag	Årsbidrag före åtgärder	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	Räkenskapsperiodens överskott (underskott) före åtgärder	Akkumulerat över-/underskott	Akkumulerat över-/underskott före åtgärder
2025	16 037 000	16 037 000	339 000	339 000	56 803 000	56 803 000
2026	18 824 000	18 658 000	423 000	257 000	57 226 000	57 226 000
2027	22 493 000	19 364 000	2 848 000	-281 000	60 534 000	60 534 000
2028	24 465 000	19 336 000	4 220 000	-909 000	65 214 000	65 214 000
2029	22 941 000	15 752 000	2 231 000	-4 898 000	67 905 000	67 905 000
2030	22 207 000	15 343 000	1 083 000	-5 721 000	69 448 000	69 448 000

Vieraan pääoman määrä

	Korollinen vieras pääoma	Korollinen vieras pääoma ennen toimenpiteitä	Suhteellinen velkaantuneisuus	Suhteellinen velkaantuneisuus ennen toimenpiteitä
2025	170105000	170105000	115,07	115,07
2026	237951000	238577000	143,3	144,09
2027	301868000	306083000	171,08	176,38
2028	330913000	340717000	181,1	191,14
2029	366096000	383489000	195,1	211,21
2030	378490000	403147000	197,57	216,71

8 Programmens giltighet och rapportering om det

Uppföljningen av genomförandet av fullmäktiges beslut sker i samband med delårsöversikterna och boksluten (verksamhetsberättelserna). Revisionsnämnden bedömer för sin del verkställandet och genomförandet av fullmäktiges beslut. Genomförandet av de principiella riktlinjerna rapporteras årligen till kommunfullmäktige.

BILAGOR

Bilaga 1: Plan för strategisk utveckling

Bilaga 2: Kommunekonomin – en summa av många faktorer 2025. Kommunförbundets program för hållbar tillväxt

